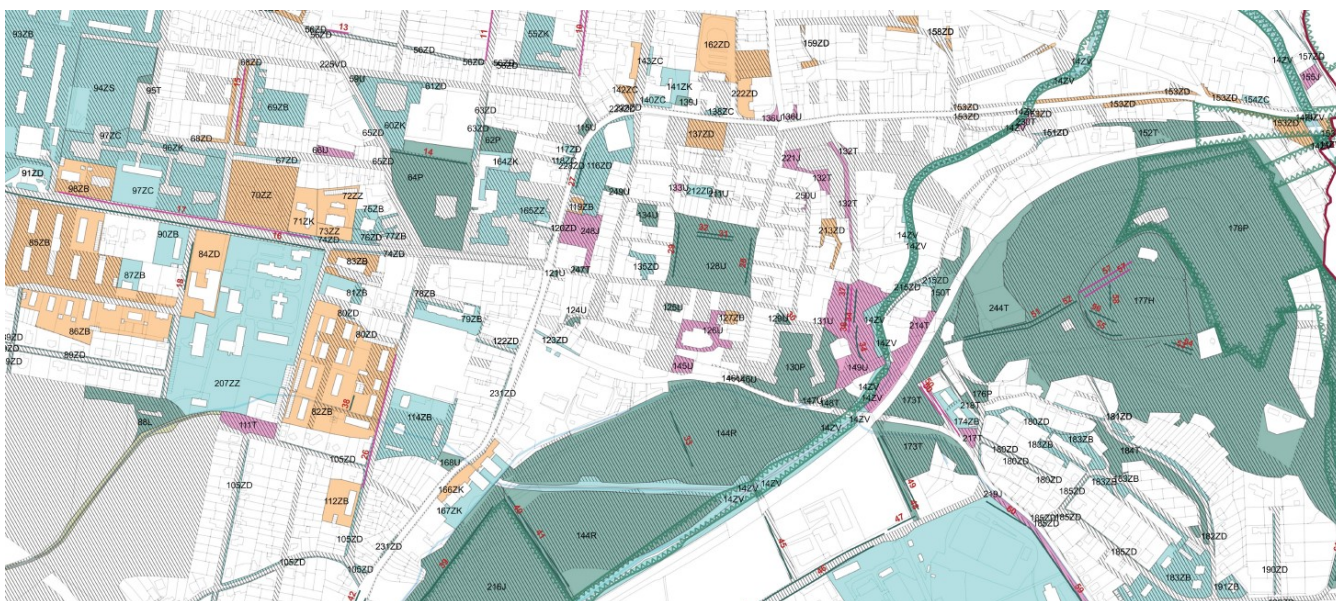

GENEREL ZELENĚ MĚSTA MORAVSKÁ TŘEBOVÁ

(STRATEGICKÝ PLÁN ROZVOJE ZELENĚ MĚSTA MORAVSKÁ TŘEBOVÁ)

Objednatel:

MĚSTO MORAVSKÁ TŘEBOVÁ

T. G. Masaryka 32/29,
571 01 Moravská Třebová

Zhotovitel:

ING. LUKÁŠ ŠTEFL, PH.D.

ŠTEFLOVI – ateliér zahradní a
krajinné architektury

Datum:

10-11/2019

OBSAH

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE DOKUMENTACE	3
2. ÚVOD - SMYSLUPNOST A VYUŽITÍ PŘEDLOŽENÉHO DOKUMENTU	4
2.1. POLITICKÉ A LEGISLATIVNÍ ZDŮVODNĚNÍ (AKTUÁLNOST PROBLEMATIKY)	5
2.2. VLIV MĚSTSKÉ ZELENĚ NA KVALITU MĚSTSKÉHO PROSTŘEDÍ	6
2.3. ÚLOHA MĚSTSKÉ ZELENĚ V UDRŽITELNÉM ROZVOJI MĚST	6
3. POSTUP ZPRACOVÁNÍ GENERELU ZELENĚ A METODIKA HODNOCENÍ PLOCH ZELENĚ	7
3.1. POSTUP ZPRACOVÁNÍ	7
3.2. DEFINICE ZÁKLADNÍCH POJMŮ	7
3.3. PRINCIPIÁLNÍ ZÁKLAD HODNOCENÍ	9
3.4. VYMEZENÍ HODNOCENÉHO ÚZEMÍ	10
3.5. VLASTNÍ HODNOCENÍ (POPISNÉ ATRIBUTY A HODNOCENÉ INDIKÁTORY)	10
4. ANALÝZA SOUČASNÉHO STAVU MĚSTSKÉ ZELENĚ MĚSTA MORAVSKÁ TŘEBOVÁ	19
4.1. VYMEZENÍ SYSTÉMU MĚSTSKÉ ZELENĚ MĚSTA MORAVSKÁ TŘEBOVÁ A FUNKČNÍ KATEGORIZACE JEDNOTLIVÝCH OBJEKTŮ	19
4.2. PLOCHY ZELENĚ - MAJETKOVÉ VZTAHY	22
4.3. KVALITATIVNÍ HODNOCENÍ JEDNOTLIVÝCH PLOCH MĚSTSKÉ ZELENĚ	23
4.4. HODNOCENÍ STABILITY PLOCH MĚSTSKÉ ZELENĚ	28
4.5. KVALITATIVNÍ HODNOCENÍ STROMOŘADÍ	29
5. NÁVRH ROZVOJE MĚSTSKÉ ZELENĚ MĚSTA MORAVSKÁ TŘEBOVÁ	30
5.1. STRATEGIE ROZVOJE MĚSTSKÉ ZELENĚ MĚSTA MORAVSKÁ TŘEBOVÁ	30
5.2. NÁVRH ROZVOJE NA ÚROVNI ZÁKLADNÍCH PLOCH ZELENĚ	31
5.3. IDEA CÍLOVÉHO STAVU SYSTÉMU MĚSTSKÉ ZELENĚ – NÁVRH	32
5.4. PLOCHY NAVRŽENÉ KE ZMĚNĚ FUNKČNÍHO TYPU ZELENĚ	34
5.5. NOVĚ NAVRŽENÉ PLOCHY ZELENĚ	35
5.6. POTENCIÁL PRO SITUOVÁNÍ NOVÝCH VÝSADEB STROMŮ – ODBORNÝ ODHAD	39
5.7. SEZNAM VHODNÝCH DRUHŮ STROMŮ PRO NOVÉ VÝSADBY	40
5.8. VIZE PŘEMĚNY A ÚPRAVY VYBRANÝCH PLOCH VEŘEJNÉ ZELENĚ	46
5.9. NÁVRH ROZVOJE NA ÚROVNI SYSTÉMU MĚSTSKÉ ZELENĚ, PROPOJENÍ MĚSTA S KRAJINOU	47
5.10. NÁVRH DOPORUČENÍ A SYSTÉMOVÝCH PRINCIPŮ ROZVOJE A ZVYŠOVÁNÍ KVALITY SYSTÉMU MĚSTSKÉ ZELENĚ JAKO CELKU	51
6. SHRNUÍ DOPORUČENÍ K ROZVOJI MĚSTSKÉ ZELENĚ MĚSTA MORAVSKÁ TŘEBOVÁ	53
6.1. „ZÁSObNÍK“ AKCÍ A PROJEKTŮ – VIZE POSTUPNÉHO NAPLNĚNÍ NAVRŽENÉHO ROZVOJE	53
7. SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY A ZDROJŮ	56
8. PŘÍLOHY	58
01. VÝKRES 01. ANALÝZA SOUČASNÉHO STAVU SYSTÉMU MĚSTSKÉ ZELENĚ MĚSTA MORAVSKÁ TŘEBOVÁ	
02. VÝKRES 02. NÁVRH ROZVOJE MĚSTSKÉ ZELENĚ MĚSTA MORAVSKÁ TŘEBOVÁ („IDEA-CÍLOVÝ STAV“)	
03. DATABÁZE (TABULKY) HODNOCENÍ JEDNOTLIVÝCH PLOCH ZELENĚ A NÁVRHU JEJICH ROZVOJE	
04. INSPIRATIVNÍ TABULE MOŽNÉHO ŘEŠENÍ VYBRANÝCH PLOCH VEŘEJNÉ ZELENĚ	
05. PREZENTACE – GENEREL ZELENĚ MĚSTA MORAVSKÁ TŘEBOVÁ – PROPAGACE A PUBLICITA ZÁMĚRU	
06. GENEREL ZELENĚ MĚSTA MORAVSKÁ TŘEBOVÁ - PROPAGAČNÍ INFORMATIVNÍ POSTER	
07. DVD – KOMPLETNÍ DOKUMENTACE V DIGITÁLNÍM FORMÁTU	

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE DOKUMENTACE

Název dokumentace:	GENEREL ZELEŇ MĚSTA MORAVSKÁ TŘEBOVÁ (Strategický plán rozvoje zeleně města Moravská Třebová)
Katastrální území:	Moravská Třebová, Boršov u Moravské Třebové
Objednatel:	MĚSTO MORAVSKÁ TŘEBOVÁ T. G. Masaryka 32/29, 571 01 Moravská Třebová
Zhotovitel:	ING. LUKÁŠ ŠTEFL, PH.D. ŠTEFLOVI – ateliér zahradní a krajinářské architektury Komenského 311/17, 69145 Podivín Tel.: 737 807 440, info@ateliersteflovi.cz
Spolupráce:	Ing. Dávid HOVANEČ, Ing. Klára HOVANCOVÁ
Typ dokumentace:	Územní studie, Odborná expertíza
Datum:	10-11/2019

2. ÚVOD - SMYSLUPNOST A VYUŽITÍ PŘEDLOŽENÉHO DOKUMENTU

Se stále se zhoršujícím životním prostředím, rychlou urbanizací, postupnou změnou klimatu, přeměnou naší krajiny i měst, rychlým životním tempem, stresem a souvisejícím negativními jevy čím dál více **stoupá** také **význam a potřeba kvalitního městského prostoru, a především pak kvalitní městské zeleně.**

- Zeleň plní v našich městech širokou škálu environmentálních funkcí, ve vztahu k výše zmíněnému je významná především funkce mikroklimatická (benefity zeleně) a také funkce rekreační a estetická.
- Zeleň vytváří v našich městech prostor pro pobyt, prostor pro rekreaci, regeneraci psychických sil.
- **Zeleň** více či méně dotváří strukturu našich měst a svým působením **ovlivňuje** kvalitu životního prostředí našich měst **i kvalitu lidského života.**
- Potřeba kvalitní městské zeleně je v dnešní době zcela zřejmá a všeobecně uznávaná.

Předložený generel zeleně města Moravská Třebová představuje **koncepti péče a dalšího rozvoje veřejné zeleně města Moravská Třebová má za cíl napomoci k jejímu zkvalitnění.** Předložený dokument tvoří základní systematický a koncepční podklad pro výkon správy městské zeleně a **má za cíl napomoci ke zkvalitnění systému zeleně města Moravská Třebová.**

- Předložený dokument provedl:
 - **Analýzu současného stavu** jednotlivých objektů zeleně tvořících systém městské zeleně města Moravská Třebová. Formou rámcového posouzení byl zhodnocen **aktuální stav jednotlivých objektů zeleně** a následně posouzen **stav systému zeleně jako celku.**
 - **Navrhl a stanovil principy rozvoje městské zeleně města Moravská Třebová.**
- Předložený dokument tvoří:
 - Jedná se o **základní kvantitativní i kvalitativní analýzu** jednotlivých objektů zeleně a systému městské zeleně jako celku. Nad touto analýzou je v druhé fázi zpracován vlastní plán rozvoje systému městské zeleně (územní studie).
 - Celý dokument představuje zcela základní **informační, systematický a koncepční podklad pro optimální výkon správy městské zeleně**, který slouží jako podklad pro zpracování další územně plánovací, technickoprovozní nebo koncepční dokumentace.
 - Plán rozvoje systému městské zeleně **má za cíl napomoci ke zkvalitnění systému městské zeleně a jejich jednotlivých ploch, k efektivnímu využití disponibilních zdrojů financí** (výběr objektů zeleně pro pasportizaci a zpracování plánu péče, výběr ploch pro přednostní dendrologický průzkum a návrh pěstebních opatření, výběr ploch k obnově, úpravě, změně režimu péče apod.) **a plánování jejího dalšího rozvoje** (propojení, změna či úprava stávajících ploch zeleně, vymezení prostoru pro nové plochy zeleně, vzájemné propojení ploch a zvýšení jejich funkčního využití, propojení města s okolní krajinou apod.).

2.1. POLITICKÉ A LEGISLATIVNÍ ZDŮVODNĚNÍ (AKTUÁLNOST PROBLEMATIKY)

Vláda ČR v roce 2010 schválila dokument **Zásady urbánní politiky**¹. Jedná se o rámcový dokument, který má za cíl koordinovat přístupy veřejné správy k rozvoji měst a navrhnout směry a aktivity napomáhající k jejich udržitelnému rozvoji. Ve vztahu k tématu městské zeleně je důležitá především zásada číslo 5: **Péče o městské životní prostředí**, která definuje hlavní strategické směry a rozvojové aktivity. V rámci strategického směru „*péče o přírodu a krajinu*“ jsou definovány následující rozvojové aktivity:

- „*pečovat o systém sídelní zeleně, zlepšovat jeho strukturu a umísťovat zelené pásy kolem městských sídel, dodržovat princip „zeleň za zeleň“;*
- *chránit plochy zeleně a nezastavěných pozemků s potenciálem naplnění rekreačních a ekologických funkcí v zájmu **udržitelného rozvoje** systému sídelní zeleně.“*

Státní politika životního prostředí ČR (SPŽP ČR) pro období 2012–2020 vymezuje plán na realizaci efektivní ochrany životního prostředí. Hlavním cílem je zajistit zdravé a kvalitní životní prostředí pro občany ČR a minimalizovat negativní dopady lidské činnosti na životní prostředí (viz²). SPŽP ČR definuje ve svých tematických oblastech dílčí cíle a opatření k naplnění její realizace. V tematické oblasti 3: Ochrana přírody a krajiny je dílčím cílem cíl č. 3.3.1 Zlepšení systému zeleně v sídlech a jeho struktury. K tomuto cíli navrhuje SPŽP ČR následující opatření:

- „*Zajistit zachování a vymezení nových ploch a prvků zeleně jako součásti **funkčního a strukturovaného systému sídelní zeleně** v sídlech v rámci územního plánování, aby byla zajištěna základní podmínka pro plnění jeho funkcí.*
- *Zvýšit funkční kvalitu ploch a prvků zeleně v sídlech a **zajistit pěší dostupnost ploch zeleně s rekreační funkcí.***
- *Plánovat a zakládat nové plochy zeleně jak v rozvojových oblastech sídel, tak v původní zástavbě“.*

SPŽP ČR dále vyzdvihuje že „*vzhledem k minimálním plošným rezervám pro nové plochy zeleně ve stávající zástavbě je nezbytné zajistit ochranu a **zvýšit kvalitu a funkční účinnost zeleně stávající.***“.

Systém sídelní zeleně je součástí urbanistické koncepce územního plánu dle Přílohy č. 7 k vyhlášce č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací činnosti

¹ MMR (Ministerstvo pro místní rozvoj). Zásady urbánní politiky [online]. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky. 2010. s. 53.[cit. 2013-01-16]. Dostupné z <http://www.mmr.cz/>

² MŽP. Státní politika životního prostředí České republiky 2012 – 2020 [online]. Praha: Ministerstva životního prostředí. 2012, 88 p. [cit. 2013-01-16]. Dostupné z: <http://www.mzp.cz/>

2.2. VLIV MĚSTSKÉ ZELENĚ NA KVALITU MĚSTSKÉHO PROSTŘEDÍ

Výsledky výzkumů zabývajících se vlivem městské zeleně na kvalitu městského prostředí jednoznačně dokládají **pozitivní přínos městské zeleně kvalitu městského prostředí** i na kvalitu lidského života v něm. V odborné světové literatuře sdružující současné postoje k městské zeleni³ se ustálil pojem **benefity** („benefits“) městské zeleně. S rostoucí urbanizací a tlakem na plochy zeleně **roste i jejich hodnota – nejen** odborná veřejnost začala více sledovat i kvantifikovat benefity („prospěch“), který městská zeleně poskytuje. Část benefitů plynoucích z přítomnosti zeleně ve městech je často nazývána jako ekosystémové služby městské zeleně („ecosystem services“) ⁴.

2.3. ÚLOHA MĚSTSKÉ ZELENĚ V UDRŽITELNÉM ROZVOJI MĚST

Obyvatelné a udržitelné město je často charakterizováno „*bohatým poskytováním vysoce kvalitních ploch městské zeleně na strategických místech pro potěšení obyvatel, pracovníků a návštěvníků*“⁵.

Důležitost a význam městské zeleně v konceptu udržitelného rozvoje měst zdůrazňují i závěry jednotlivých vědeckých studií⁶. Ty vyzdvihují nejen pozitivní vliv městské zeleně na klíčové oblasti udržitelného rozvoje měst, ale i pozitivní vliv na kvalitu městského prostředí jako takového. **Městské parky a otevřené zelené plochy mají strategický význam pro kvalitu života naší stále více urbanizované společnosti**⁷. Kromě významných environmentálních služeb, poskytují sociální a psychologické služby, které mají zásadní význam pro obyvatelnost měst a blahobyt jejich obyvatel. Tyto služby jsou nezbytné pro kvalitu lidského života a jsou označovány za jeden z klíčových prvků trvale udržitelného rozvoje.

³ CARREIRO, M., Y. SONG a J. WU. (eds). Ecology, planning, and management of urban forests: international perspectives. New York: Springer, 2008, 467 p.; KONIJNENDIJK, C., K. NILSSON, T. B. RANDRUP a J. SCHIPPERIJN (Eds). Urban Forests and Trees: A Reference Book. Springer, 2005, 520 p.

⁴ ROY, S. et al. A systematic quantitative review of urban tree benefits, costs, and assessment methods across cities in different climatic zones. Urban Forestry & Urban Greening. 2012, vol. 11, iss. 4, p. 351-363.

⁵ JIM, C. Y. a W. Y. CHEN. Recreation–amenity use and contingent valuation of urban greenspaces in Guangzhou, China. Landscape and Urban Planning. 2006, vol. 75, iss. 1–2, p. 81-96.

⁶ THORÉN, K. H. “The green poster” A method to evaluate the sustainability of the urban green structure. Environmental Impact Assessment Review. 2000, vol. 20, iss. 3, p. 359-371; ZHOU, X. a Y-Ch. WANG. Spatial-temporal dynamics of urban green space in response to rapid urbanization and greening policies. Landscape and Urban Planning. 2011, vol. 100, iss. 3, p. 268-277

⁷ CHIESURA, A. The role of urban parks for the sustainable city. Landscape and Urban Planning. 2004, vol. 68, iss. 1, p. 129-138.

3. POSTUP ZPRACOVÁNÍ GENERELU ZELEŇ A METODIKA HODNOCENÍ PLOCH ZELEŇ

3.1. POSTUP ZPRACOVÁNÍ

1. Převzetí odborných podkladů (05/2019)

- Podkladové informace o území poskytnuté městem Moravská Třebová.
- Převzetí požadavků pracovní skupiny pro Generel zeleně zřízené městem Moravská Třebová.
- Jednání a konzultace s pracovní skupinou pro Generel zeleně zřízené městem Moravská Třebová.

2. Terénní průzkumy a rozbor (06 až 10/2019)

- Terénní hodnocení bylo provedeno v měsících 06 až 08/2019. Následovalo vyhodnocení a interpretace zjištěného stavu, které se odrazilo do návrhu rozvoje systému zeleně měst Moravská Třebová.
- Vlastní rešerše a analýzy (06 až 10/2019).

3. Průběžné konzultace

- Konzultace s městem Moravská Třebová.

4. Představení, prezentace a diskuse Generelu zeleně (10-11/2019)

- V měsíci říjen 2019 byl návrh generelu zeleně prezentován zástupcům vedení města a kompetentním orgánům (pracovní skupiny pro Generel zeleně zřízené městem Moravská Třebová).
- V měsíci listopad 2019 byl návrh generelu zeleně prezentován veřejnosti na veřejném projednání.
- Prezentace a diskuse byly bez připomínek k úpravám či doplnění generelu zeleně.

5. Předání generelu zeleně objednateli

- 11/2019

3.2. DEFINICE ZÁKLADNÍCH POJMŮ

Městská zeleň je termínem vícevýznamovým. Nejčastěji je používán ve významu⁸

a) Zeleň patřící do kompetence nižších správních jednotek – především obcí. Komunální (obecní) zeleň jako taková pak tedy logicky zahrnuje plochy zeleně, které mohou být kategorizovány podle různých kritérií (např. podle přístupnosti, převládající funkce, intenzity péče apod.).

b) Konkrétní plochy zeleně, u kterých rozvoj vegetačních prvků nejsou schopny zajistit přirozené regulační mechanismy, kde trvalé ekologické podmínky jsou výrazně změněny a existenci ploch zeleně zajišťuje především koncepce správy zeleně a režim péče o ně.

c) Zeleň na území města – tedy uvnitř zastavěného území.

Městská zeleň „představuje soubor objektů zeleně území, u kterých je jejich existence podmíněna péčí člověka. V konkrétním území je většina ploch městské zeleně v kompetenci obce a jejím správcem je územně odpovídající obecní (městský) úřad. Jednotlivé objekty městské zeleně jsou v převažující míře lokalizovány uvnitř zastavěného území obce.“⁹

⁸ ŠIMEK, P. *Management městské zeleně*. Rukopis, 2014. (nepublikováno).

⁹ Viz 8

Systém městské zeleně je „složen z mozaiky základních ploch a mezi těmito plochami existují prostorové a funkční vazby. (...) tyto vazby mohou být kompoziční, provozní, nebo mohou vyplývat z přirozené ekologické povahy území...“¹⁰

Základní plocha zeleně (objekt zeleně) „je část prostoru, v němž převládá některá z hlavních funkcí zeleně a její projevy jsou v základní ploše homogenní“¹¹. V tomto dokumentu dále uváděno zkráceně jako **základní plocha** nebo **objekt zeleně** (význam obou pojmů je v této práci identický a plně odpovídá výše uvedené definici).

Funkční typ zeleně „je oborový termín používaný pro upřesnění hlavní funkce základní plochy zeleně. Hlavní funkce je označení převládajících procesů a jevů, které souvisí s využíváním základní plochy zeleně“¹². Funkční typy zeleně jsou děleny do dvou základních skupin¹³. Plochy, na nichž zeleň plní **hlavní funkci**, tj. plochy, u kterých je většina rozhodujících funkcí vázána na vlastní zeleň. Druhou skupinou jsou plochy, na nichž zeleň plní **funkci doplňkovou** (doprovodnou), tj. takové plochy, na nichž dominuje funkce zastavitelných území (bydlení, vybavenost, doprava) a vegetační prvky tuto funkci doprovází nebo doplňují.

Udržovací péče „je soubor činností nutných k zachování plné funkční účinnosti vegetačního prvku. Činnosti udržovací péče se zpravidla opakují v pravidelných časových intervalech“¹⁴

Pěstební opatření (dále PO) „je soubor činností nutných k ovlivnění kvalitativních atributů vegetačního prvku, především pak jeho pěstebního stavu, druhové a prostorové skladby, růstu a vývoje. Pěstební opatření jsou zpravidla jednorázovým zásahem“¹⁵

Znázornění jednotlivých nástrojů informační správy sídelní zeleně – předložený dokument tvoří část (nezbytný podklad) pro zpracování generelu zeleně, resp. strategického plánu rozvoje systému zeleně. Schéma převzato ŠIMEK, 2004).¹⁶

¹⁰ ŠIMEK, P. Městská zeleň. In: ŠRYTR, P. Městské inženýrství: 2. 1. vyd. Praha: Academia, 2001. p. 183-225. ISBN 80-200-0440-82.

¹¹ viz 10

¹² ŠIMEK, P. Východiska pro posuzování úrovně údržby zeleně v systémech zeleně sídel. Acta horticulturae et regionecturae. 2010, vol. 13, iss. Mimoriadne - Special, p. 42-46

¹³ viz 10

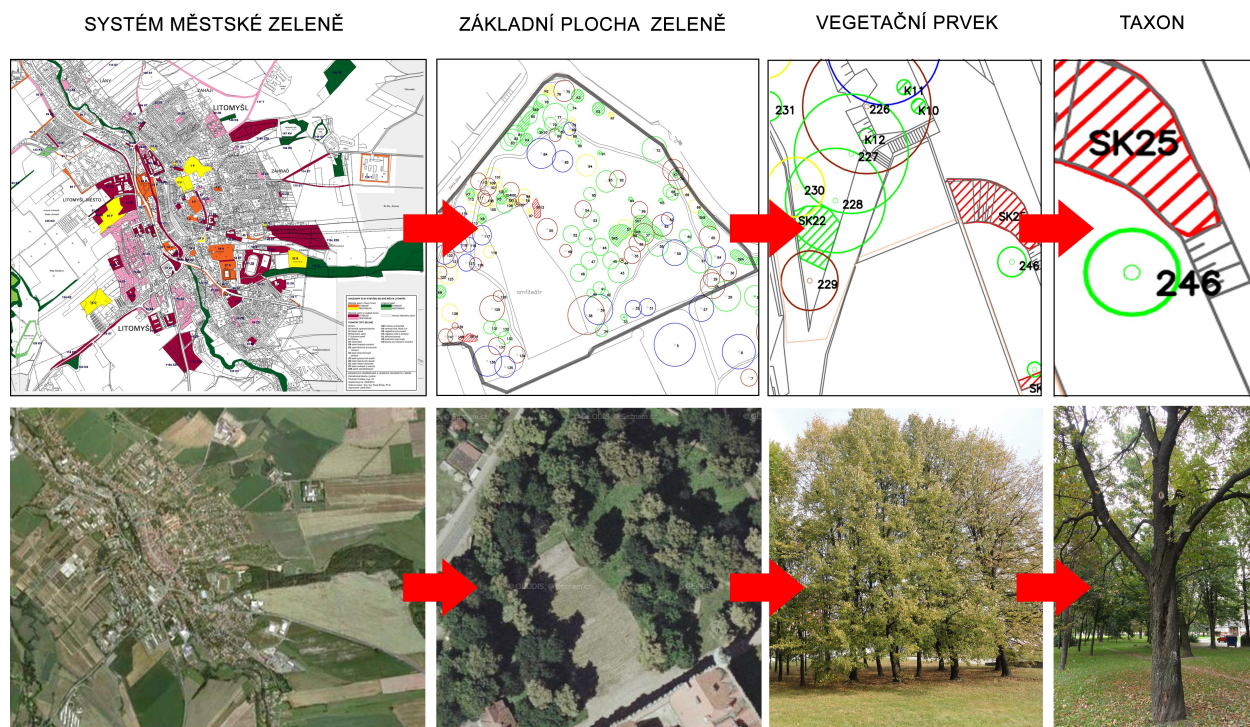
¹⁴ viz 10

¹⁵ viz 10

¹⁶ ŠIMEK, P. Management sídelní zeleně. In: Management sídelní zeleně. Praha: SZKT, 2004, p. 7-13. ISBN 80-902910-7-4.

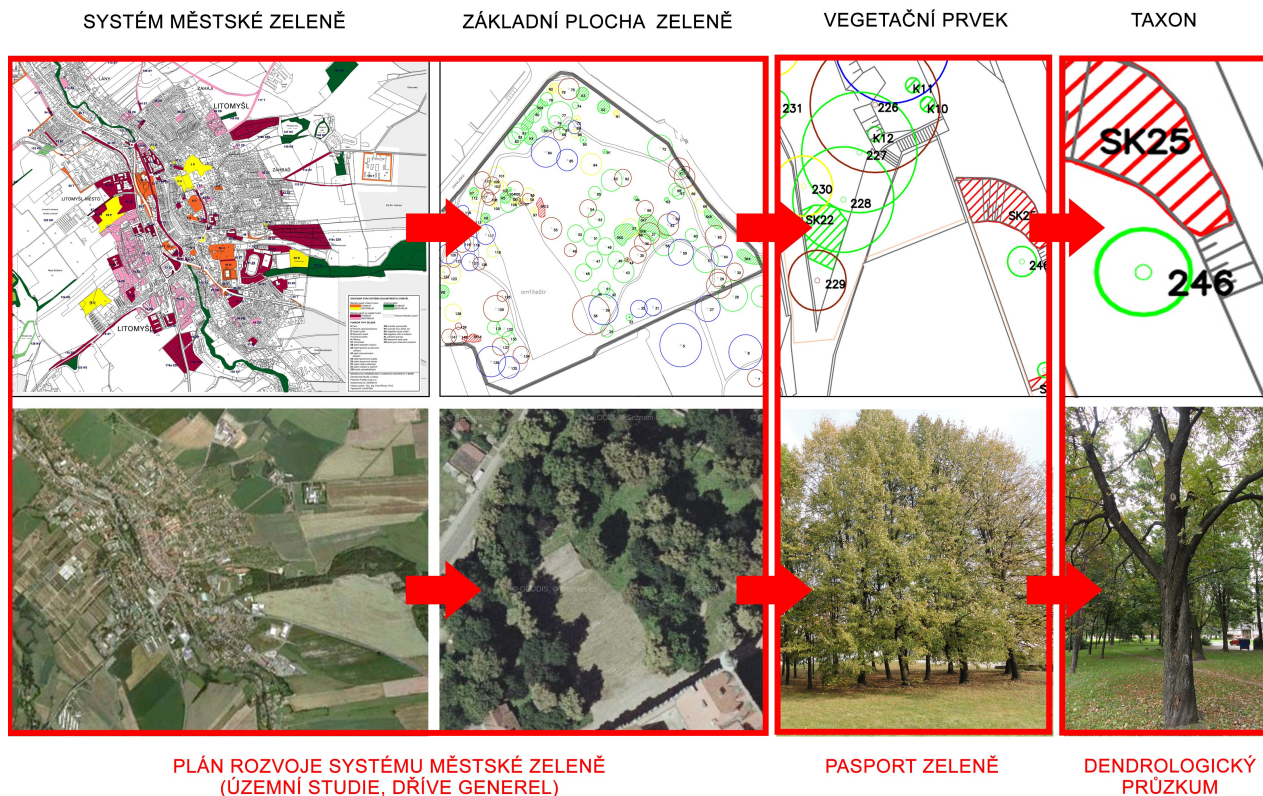
3.3. PRINCIPIÁLNÍ ZÁKLAD HODNOCENÍ

- **Systém** městské zeleně je tvořen z jednotlivých **objektů** zeleně (základní plochy zeleně), členěných do tzv. funkčních typů zeleně. Jedná se např. o parky, nábřeží, parkově upravené plochy, zeleň obytných souborů, zeleň sportovních areálů apod. Tyto jednotlivé objekty zeleně jsou tvořeny z konkrétních vegetačních (a technických) **prvků**, např. ze skupin stromů, skupin keřů, záhonů květin, travníkových ploch apod. Jednotlivé vegetační prvky jsou poté tvořeny z již konkrétních **taxonů** rostlin (konkrétní strom, konkrétní keř apod.).
 - Tuto skladbu systému názorně ukazuje níže přiložené obrazové schéma.

Systém městské zeleně – struktura jednotlivých hierarchických úrovní.

- Předmětem tohoto dokumentu je rámcové posouzení a zhodnocení **systému městské zeleně** a **základních ploch (objektů) zeleně**.
 - Předložený dokument neřeší již detailní hodnocení jednotlivých vegetačních prvků (viz obrazové schéma) a v žádném případě jej tak **nelze** považovat za náhradu pasportu zeleně nebo dendrologického průzkumu.
 - Tyto dva zmíněné dokumenty jsou o jednu hierarchickou úroveň hodnocení detailnější (viz následující schéma).
- V rámci hodnocení byly s ohledem na smysluplnost a předpokládaný způsob využití dokumentu hodnoceny pouze plochy MĚSTSKÉ zeleně.
 - V případech, kdy to bylo opodstatněné, nebo významné pro posouzení možností dalšího rozvoje systému městské zeleně, byly hodnoceny i významné plochy zeleně krajinné.
 - Lesní pozemky (PUPFL) z důvodu samostatné legislativy upravující jejich pěstování, nebyly předmětem hodnocení. Předmětem hodnocení nebyly ani prvky ÚSES (krajinná zeleň).

Systém městské zeleně – vymezení předmětu zájmu (detailnost hodnocení) pro jednotlivé oborové dokumenty pro výkon správy městské zeleně.

3.4. VYMEZENÍ HODNOCENÉHO ÚZEMÍ

- Analýza současného stavu systému zeleně města Moravská Třebová byla provedena na následujících katastrálních územích:
 - Moravská Třebová,
 - Boršov u Moravské Třebové

3.5. VLASTNÍ HODNOCENÍ (POPISNÉ ATRIBUTY A HODNOCENÉ INDIKÁTORY)

- Terénní hodnocení bylo provedeno v měsíci 06 až 08/2019.
- Metodika hodnocení vychází z práce ŠTEFL (2014)¹⁷ a byla sestavena na základě metodických principů publikovaných v pracích: ŠIMEK (2001; 2010), ŠIMEK et al. (2011), PEJCHAL, ŠIMEK (2012)¹⁸.
- Následující přehled definuje jednotlivé hodnocené popisné atributy a indikátory. U indikátorů, u kterých je k hodnocení použita hodnotící stupnice, je tato stupnice uvedena ve formě tabulkového přehledu.

¹⁷ ŠTEFL, L. Návrh indikátorů kvality městského prostředí pro systémy zeleně sídel. Disertační práce. Mendelova univerzita v Brně, Zahradnická fakulta. 2014.

¹⁸ ŠIMEK, P. Městská zeleň. In: ŠRYTR, P. Městské inženýrství: 2. Praha: Academia, 2001.; ŠIMEK, P. Východiska pro posuzování úrovně údržby zeleně v systémech zeleně sídel. Acta horticulturae et regiotecturae. 2010, vol. 13, iss. Mimoriadne - Special; ŠIMEK, P. et al. Vyhodnocení aktuálního stavu (stability) ploch zeleně. In: Strategický plán rozvoje systému zeleně Statutárního města Ostrava. Odborná expertiza. Ostravské městské lesy. 2011; PEJCHAL, M. a P. ŠIMEK. Metodika hodnocení dřevin pro potřeby památkové péče. Lednice: Mendelova univerzita v Brně, Zahradnická fakulta. 2012. 60 p.

Sada hodnotících indikátorů a atributů - přehled	
Evidenční a popisné atributy	Číslo plochy
	Funkční typ zeleně
	Výměra plochy
	Katastrální území (příslušnost)
	Majetkové (vlastnické) vztahy
	Název plochy
	Přístupnost plochy zeleně
Kvalitativní indikátory (stávající stav)	Prostorová struktura vegetačních prvků
	Druhovú struktura vegetačních prvků
	Věková struktura dřevinných vegetačních prvků
	Převažující zdravotní a pěstební stav dřevinných vegetačních prvků
	Průměrná kvalita udržovací péče
	Přítomnost prvků rekreace, náplň a vybavenost plochy
	Průměrný kvalitativní stav technických prvků
	Význam plochy zeleně
	Celková stabilita plochy
Upřesnění rozvoje plochy	Návrh intenzitní třídy udržovací péče
	Převažující potřeba obnovy či pěstebního zásahu
	Prostor pro nové vegetační prvky - kapacita, rezervy
	Prostor pro nové vegetační prvky - upřesnění, specifikace
	Změna funkčního typu zeleně (návrh - <i>pokud je potřebné</i>)
	Cílový stav plochy zeleně - návrh (kategorizace 1-5)
	Poznámka k rozvoji (=cílový stav plochy zeleně či upřesňující komentář k rozvoji, udržovací péči či stabilizaci plochy zeleně)

Sada hodnotících indikátorů a atributů – přehled.

(1) Číslo plochy

Číslo hodnocené základní plochy (objektu) zeleně. Každá plocha zeleně vedena v textové i mapové části pod jedním konkrétním unikátním číslem (identifikátor), číselná řada je průběžná.

(2) Funkční typ zeleně

Každá plocha zeleně byla zařazena dle své převládající funkce do konkrétního funkčního typu zeleně.

Předmětem rámcového hodnocení tohoto dokumentu byly **plochy městské zeleně** (viz definice základních pojmů). **Plochy krajinné zeleně nebyly předmětem hodnocení.** Z důvodů dalšího využití tohoto dokumentu však byly **evidovány významné plochy krajinné zeleně** důležité pro propojení městské zeleně s okolní krajinou, nebo využitelné pro další možnosti rozvoje systému městské zeleně.

Strukturu a popis jednotlivých funkčních typů ukazuje následující přehled.

Funkční typy MĚSTSKÉ zeleně - přehled a popis		
Funkční typ a označení		Popis
Funkční typy městské zeleně v HLAVNÍ funkci	Parky	P Souvislá upravená plocha, na které plošná a prostorová struktura vegetačních prvků odpovídá potřebám pro plnohodnotný odpočinek. Skladba vegetačních prvků, dosahovaná intenzita péče, možnost rozvinutí programového řešení a kompozice činí z tohoto funkčního typu nejvýznamnější kompoziční celek krajinářské architektury. Požadavek na možnost poskytnutí účinné rekreace v přírodním prostředí je podmíněn dostatečným kompozičním a pěstebním potenciálem plochy a možností jeho případného využití.
	Parkově upravené plochy	U Menší parkově upravené plochy, u kterých převažuje dekorativní funkce. Na rozdíl od parku tyto plochy neposkytují možnost plnohodnotného prostředí pro odpočinek a možnost všestranně rozvíjet kompozici a program plochy. Jejich funkce v systému zeleně města je významná - vytváří mozaiku drobných ploch, která významně ovlivňuje upravenost (charakter) a specifičnost městských částí i celého sídla.
	Rekreační zeleň	R Funkční typ může mít dva odlišné charaktery. Část ploch je lokalizovaná v silně urbanizovaném prostředí a tyto plochy představují značný rozvojový potenciál. V jiných případech se jedná o plochy u zařízení hromadné rekreace (sezónnost, časově omezený přístup) nebo přístupné plochy celoročně využívané - tyto především na okrajích intravilánu s minimální vybaveností. Plochy často navazují na krajinou zeleň (lesní porosty).
	Hřbitovy	H Plochy účelového zařízení, které svým charakterem patří do soustavy městské zeleně.
	Ochranná zeleň	T Plocha účelové zeleně zaměřené na snížení negativních vlivů různých provozů a zařízení. Vegetace plní nejčastěji funkci ochranné clony - psychohygienická funkce, zakončení dálkových pohledů, protihlukové clony.
	Stromořadí	ST Městské uliční stromořadí. Samostatný funkční typ dotvářející prostorovou strukturu daného uličního nebo krajinového prostoru.
	Urbánní lada	L Často neupravené plochy, volně přístupné, bez aktuální údržby. Charakteristickým znakem jsou spontánně vzniklé porosty (dřevin i bylin). Jedná se např. o stavební proluky, opuštěné plochy, plochy po staveništích nebo nevyužité urbánní plochy ležící ladem.
	Jiné	J Specifické plochy zeleně, svým charakterem nenáležící do žádného ze zde definovaných funkčních typů zeleně. Jejich charakter upřesněn v poznámce.
Funkční typy městské zeleně v DOPĹŇKOVÉ funkci	Zeleň obytných souborů	ZB Plochy vegetace uvnitř soustředěné bytové zástavby, bezprostředně navazující na zástavbu s určením k využívání obyvateli sídlišť. Zvláštností ploch je přítomnost charakteristické vybavenosti - dětská hřiště, pískoviště apod.
	Zeleň občanské vybavenosti	ZC Jde o drobné plochy v okolí budov občanské vybavenosti, které nemají charakter parkově upravených ploch (funkce je podřízena charakteru vybavenosti).
	Zeleň školních a kulturních zařízení	ZK Převážně vyhrazená zeleň s omezeným přístupem, převážně oplocená, náležející k areálům všech typů škol, církevních objektů a kulturním zařízením.
	Zeleň sportovních areálů	ZS Plochy zeleně uvnitř sportovních areálů s upraveným režimem přístupnosti, náležících k vyšší vybavenosti, např. stadiony, fotbalová hřiště, tenisové kurty aj. Zeleň je většinou ve formě parkově upravených ploch, pravidelně udržovaných.
	Zeleň dopravních staveb	ZD Převážně liniové plochy zeleně bezprostředně navazující na komunikace a dopravní stavby.
	Zeleň vodotečí	ZV Vegetační doprovody vodních toků a vodních ploch. Mají převážně liniový charakter a utváří velmi různorodou prostorovou stratifikaci. Jedná se o částečně upravované vegetační formace lemující vodní tok, převážně v intenzivně zastavěném nebo intenzivně ovlivněném území města.
	Zeleň zdravotnických zařízení	ZZ Vyhrazená zeleň s omezeným přístupem náležící k areálům vyšší vybavenosti (např. nemocnice).
	Významný detail	VD Záměrně založené plochy zeleně zcela minimálního rozsahu tvořící doprovod různým drobným kulturním památkám a pozůstatkům (křížky, sochy, památníky, apod.).
Funkční typy KRAJINNÉ zeleně - přehled a popis		
Funkční typ a označení		Popis
Krajinná rekreační zeleň	KR	Plochy rekreační zeleně lokalizované především na přechodu do extravilánu města. Jedná se o plochy u zařízení hromadné rekreace (sezónnost, časově omezený přístup) nebo přístupné plochy celoročně využívané - tyto především na okrajích intravilánu s minimální vybaveností. Plochy často navazují na krajinou zeleň (lesní porosty).
Krajinná zeleň vodotečí	KV	Vegetační doprovody vodních toků a vodních ploch. Mají převážně liniový charakter a utváří velmi různorodou prostorovou stratifikaci. Oproti funkčnímu typu ZV se liší zpravidla vyšší taxonomickou i prostorovou variabilitou, vyšším stupněm autoregulace i ekologických procesů a funkcí. Plochy mohou být situovány v intravilánu i extravilánu.
Krajinné stromořadí	KST	Krajinné stromořadí. Stromořadí ve volné krajině, v extravilánu města nebo do extravilánu přecházející. Liniový charakter dotvářející krajinou strukturu, lemující různé liniové prvky (nejčastěji cesty, silnice, apod.).
Extenzivní ovocné sady	KS	Extenzivní (často staré) sady ovocných dřevin nebo jejich fragmenty. Situovány v extravilánu či v okrajových lokalitách intravilánu obce.

(3) Katastrální území

Příslušnost plochy ke katastrálnímu území.

Pokud se plocha nacházela na více katastrálních územích, uveden podíl, nebo to, na kterém převažovala.

(4) Majetek města Moravská Třebová

Označení vyjadřuje, zda město Moravská Třebová je či není vlastníkem předmětné plochy zeleně nebo její části.

Velikost v případě částečného podílu je vyjádřena v následujícím sloupci v procentech. Vzhledem k velikosti pracovního měřítko mapy se jedná o orientační údaj.

Majetek města Moravská Třebová - hodnotící stupnice	
Označení	Popis stavu
Ano	Plocha zeleně je v majetku města Moravská Třebová (resp. město Moravská Třebová je katastrální vlastník)
Ne	Plocha zeleně není v majetku města Moravská Třebová (resp. město Moravská Třebová není katastrální vlastník)
Částečně	Část plochy zeleně je v majetku města Moravská Třebová (resp. město Moravská Třebová je katastrální vlastník části předmětné plochy)

(5) Název plochy zeleně (Ulice/Název)

Z důvodu rychlejší orientace byl u každé plochy evidována ulice (či jiné upřesnění lokalizace) na které s plocha zeleně nacházela. V případě zastoupení na více ulicích, je uvedena ulice, na které je plocha největším podílem.

(6) Přístupnost

U každé plochy byla určena její přístupnost (režim návštěvnosti), dle následující klasifikace.

Přístupnost plochy zeleně (režim návštěvnosti) - hodnotící stupnice	
Označení	Popis stavu
P	Veřejnosti přístupná plocha bez omezení
O	Časově omezený přístup na plochu
V	Vyhrazená plocha

(7) Prostorová struktura vegetačních prvků

Prostorová struktura vegetačních prvků na ploše - hodnotící stupnice		
Body	Struktura	Popis stavu
1	Velmi vhodná	Zcela odpovídá charakteru funkčního typu zeleně, plně podporuje jeho funkci.
2	Vhodná	Vhodná struktura s několika méně významnými nedostatky, plně podporuje funkci plochy.
3	Průměrně vhodná	Struktura ne zcela vhodná vzhledem k charakteru funkčního typu. Potřebná částečná úprava (stratifikace porostů, změna skladby vegetačních prvků, změna otevřenosti/uzavřenosti prostoru, apod.)
4	Nevhodná	Struktura nevhodná vzhledem k charakteru funkčního typu. Nutná významná úprava (stratifikace porostů, změna skladby vegetačních prvků, změna otevřenosti/uzavřenosti prostoru, apod.)
5	Zcela nevhodná	Struktura zcela nevhodná, neumožňuje plnění požadovaných funkcí, negativně ovlivňuje stabilitu plochy. Nutné vytvořit znovu.

(8) Druhov^á struktura vegetačních prvků

Druhov^á struktura vegetačních prvků na ploše - hodnotící stupnice		
Body	Struktura	Popis stavu
1	Velmi vhodná	Zcela odpovídá charakteru funkčního typu a stanovištním podmínkám
2	Vhodná	Vhodná struktura s několika méně významnými nedostatky. Odpovídá funkci plochy i stanovištním podmínkám.
3	Průměrně vhodná	Struktura ne zcela vhodná. Druhov ^á struktura vyžaduje částečnou úpravu (částečná výměna druhů/doplnění druhů)
4	Nevhodná	Druhov ^é složení je nevhodné pro plnění požadovaných funkcí funkčního typu nebo pro zajištění stabilní kostry plochy. Nutná významná úprava (výměna druhů/doplnění druhů)
5	Zcela nevhodná	Struktura zcela neodpovídá charakteru funkčního typu a/nebo stanovištním podmínkám, neumožňuje plnění požadovaných funkcí, negativně ovlivňuje stabilitu plochy. Nutné vytvořit znovu.

(9) Věkov^á struktura dřevinných vegetačních prvků

Vzhledem k významu dřevin, především pak stromů pro vytvoření kompoziční, prostorové i funkční kostry objektů zeleně bylo hodnocení věkové struktury vztaženo pouze na stromy.

Pojmem nové výsadby zde souhrnně označuje zcela nové i odrostlé, na stanovišti stabilizované, výsadby stromů.

Věkov^á struktura dřevinných vegetačních prvků na ploše - hodnotící stupnice		
Body	Struktura	Popis stavu
1	Velmi vhodná	Rozložená věková struktura, na celé ploše zastoupen dostatečný počet nových výsadeb. Zaručen kontinuální vývoj a obměna generací dřevin. Popřípadě se jedná o nově založenou plochu.
2	Vhodná	Rozložená věková struktura, zastoupen dostatečný počet nových výsadeb. V ojedinělých segmentech plochy generační obměna zajištěna není (výsadby chybí).
3	Průměrně vhodná	Převažují dospělé stromy, v segmentech plochy jsou však významné dílčí obnovy (dosadby nových dřevin). Kontinuální generační obměna není zajištěna celoplošně.
4	Nevhodná	Zcela převažují dospělé či přestálé stromy. Nové výsadby pouze ojedinělé, nebo v jen v některých segmentech, bez vlivu na kontinuální generační obnovu plochy jako celku.
5	Zcela nevhodná	Zcela převažují dospělí nebo přestálí jedinci. Postupný rozpad. Případné individuální dosadby nemohou ovlivnit rozpad plochy (aktuální, budoucí).

Pokud se na ploše zeleně dřeviny nevyskytovaly, byla hodnota nebyla vyplněna – platí i pro další z následujících indikátorů.

(10) Převažující zdravotní a pěstební stav dřevinných vegetačních prvků

Rámcové hodnocení – výsledná hodnota indikátoru byla určena dle převládajícího zastoupení kvality.

Převažující zdravotní a pěstební stav dřevinných vegetačních prvků - hodnotící stupnice		
	Kvalita prvku	Popis stavu - dřevinné vegetační prvky (DVP)
1	Velmi vysoká	Převažující část DVP je plně vitálních, zdravých, typického či požadovaného tvaru, bez symptomů poškození. Převažující část DVP plochy perspektivní a stabilní.
2	Vysoká	Převažující část VP vykazuje drobné nedostatky oproti předcházející kategorii, které však významněji nesnižují jejich perspektivu a stabilitu. Převažující část DVP plochy stále perspektivní a stabilní.
3	Průměrná	Převažující část VP je se středně sníženou vitalitou, se známkami poškození a zhoršeným zdravotním stavem. Převažující část DVP plochy s částečně sníženou perspektivou a stabilitou.
4	Nízká	Převažující část VP je v důsledku stárí, poškození, chorob či škůdců s podstatně sníženou vitalitou, a/nebo zdravotním stavem. Převažující část DVP plochy s výrazně sníženou perspektivou a stabilitou.
5	Velmi nízká	Převažující část VP je v důsledku stárí, poškození, chorob či škůdců, s natolik sníženou vitalitou, a/nebo zdravotním stavem, že chybí předpoklady být jen krátkodobé existence v přijatelném stavu. Převažující část DVP plochy zcela neperspektivní a nestabilní.

(11) Průměrná kvalita udržovací péče

Rámcové hodnocení – výsledná hodnota indikátoru byla určena dle převládajícího zastoupení kvality.

Průměrná kvalita udržovací péče vegetačních prvků na ploše - hodnotící stupnice		
Body	Kvalita péče	Popis stavu
1	Velmi vysoká	Žádné znaky nedostatků v udržovací péči.
2	Vysoká	Prvky vykazují znaky dílčích, nezávažných nedostatků v udržovací péči.
3	Průměrná	Prvky vykazují znaky dílčích, závažných nedostatků v udržovací péči.
4	Nízká	Prvky vykazují znaky významných nedostatků v udržovací péči, nebo její absenci.
5	Velmi nízká	Prvky vykazují znaky velmi významných nedostatků v udržovací péči nebo její úplnou absenci.

(12) Přítomnost prvků rekreace, náplň a vybavenost plochy

Souhrnný indikátor, hodnotící rekreační příležitosti na ploše zeleně (doplňky a vybavenost, lavičky, mobiliář, dětské herní prvky, sportoviště apod.) a současně také vhodnost jejich prostorového rozmístění na ploše. Vyjadřuje tak rekreační potenciál dané plochy zeleně a míru jeho naplnění.

Přítomnost prvků rekreace, vybavenost plochy - hodnotící stupnice		
Body	Kvalita	Popis stavu
NN	Není nutná	Přítomnost prvků rekreace a vybavenosti není nutná vzhledem k charakteru a lokalizaci funkčního typu.
1	Zcela dostatečná	Přítomnost dostatečného množství prvků rekreace a vybavenosti. Vhodně rozmístěny po celé ploše.
2	Dostatečná	Přítomnost dostatečného množství prvků rekreace a vybavenosti. Nerovnoměrně rozmístěny - ojedinělé segmenty bez náplně.
3	Průměrná	Prvky rekreace a vybavenosti jsou přítomny, nejsou však v dostatečném počtu nebo nejsou rovnoměrně rozloženy na ploše.
4	Nedostatečná	Prvky rekreace a vybavenosti ve zcela nedostatečném množství a ve zcela nevhodném rozmístění na ploše.
5	Zcela nedostatečná	Úplná absence prvků rekreace a vybavenosti. Negativní ovlivnění funkčnosti/stability plochy.

(13) Průměrný kvalitativní stav technických prvků

Rámcové hodnocení – výsledná hodnota indikátoru (vztažena na všechny zástupce daného typu technického prvku na dané ploše) byla určena dle převládajícího zastoupení kvality.

Převažující kvalitativní stav technických prvků - hodnotící stupnice		
Body	Kvalita prvku	Popis stavu - technické prvky (TP)
1	Velmi vysoká	TP bez jakýchkoli známek poškození či narušení, plně funkční.
2	Vysoká	TP vykazují pouze ojedinělé drobné známky poškození či narušení, plně funkční.
3	Průměrná	V důsledku poškození či narušení je částečně omezena funkčnost TP.
4	Nízká	V důsledku rozsáhlého poškození či narušení TP je významně omezena jejich funkčnost.
5	Velmi nízká	Zcela poškozené či narušené TP, zcela nefunkční.

(14) Význam plochy zeleně – systémový pohled

Význam plochy zeleně - systémový pohled - hodnotící stupnice	
Označení	Popis stavu
1	Plocha zeleně celoměstského významu. Primární význam pro systém městské zeleně jako celek.
2	Plocha zeleně okrskového (obvodového) významu. Sekundární význam pro systém městské zeleně jako celek.
3	Plocha zeleně lokálního významu. Terciální význam pro systém městské zeleně jako celek.

Indikátor slouží pro stanovení priorit navazujících zásahů a opatření.

(15) Celková stabilita plochy

V případech, kdy výše hodnocené indikátory umožňují svým působením plnou funkčnost plochy, je plocha hodnocena jako stabilní. V opačném případě je hodnocena jako nestabilní. Nestabilní plochy zeleně je tedy taková, která neplní svou funkci.

Celková stabilita plochy - hodnotící stupnice		
Body	Název	Popis stavu
S	Stabilní	Plocha zeleně (funkční typ) plní svoji funkci. Je tedy ve své funkci stabilní.
N	Nestabilní	Plocha zeleně (funkční typ) neplní svoji funkci. Je tedy ve své funkci nestabilní.

(16) Návrh změny režimu udržovací péče (= Intenzitní třída údržby – návrh)

Intenzitní třída udržovací péče: je kvalitativně a kvantitativně stanovený rozsah intenzity péče o prvky nebo objekty zeleně (ČSN 83 9001).

- Vyjadřuje potřebné dosažení rozdílné intenzity údržby jednotlivých objektů zeleně v rámci realizované úrovně údržby celku (sídla, areálu).
- U konkrétního vegetačního prvku je definovaná souborem pracovních operací a četností jejich opakování.

Intenzitní třída údržby - návrh - hodnotící stupnice		
Body	Název	Popis stavu
1	I.	Nejvyšší intenzita péče (nejvíce reprezentativní plochy)
2	II.	Střední intenzita (běžná udržovací péče)
3	III.	Nižší intenzita (v některých plochách až extenzifikace)

(17) Převažující potřeba obnovy či pěstebního zásahu

Souhrnný indikátor, vyjadřující míru potřeby obnovy vegetačních a technických prvků dané plochy zeleně, nebo potřeby adekvátních pěstebních zásahů na ploše (rozvojové, udržovací či stabilizační řezy a pěstební zásahy, probírky, odstranění jedinců apod.). Výsledná hodnota tohoto indikátoru (míra potřeby) vychází z dosažené kvality předcházejících indikátorů a je výslednicí jejich společného vlivu na kvalitu a stabilitu plochy zeleně.

Potřeba obnovy či pěstebního zásahu - hodnotící stupnice		
Body	Potřeba zásahu	Popis stavu
1	Bez potřeby	Prvky plochy bez potřeby obnovy či pěstebního zásahu. Případný zásah má spíše preventivní význam z dlouhodobého pohledu.
2	Minimální potřeba	Prvky plochy s minimální potřebou obnovy či pěstebního zásahu. Případný zásah se týká a) pouze několika málo prvků (např. odstranění stromu, instalace bezpečnostní vazby, řez), nebo za b) má spíše preventivní význam z dlouhodobého pohledu (např. výchovný řez, zdravotní řez apod.).
3	Dílčí potřeba	K udržení plné a dlouhodobé funkčnosti a stability nutno realizovat dílčí pěstební zásahy (segmenty plochy).
4	Vysoká potřeba	Vysoká potřeba stabilizace prvků pomocí rozsáhlých pěstebních zásahů a dílčích obnov.
5	Nutná obnova	Zcela nestabilní a nefunkční prvky. Zlepšení stavu možné pouze kompletní obnovou.

Prostor pro nové vegetační prvky – kapacita, rezervy**(18) Prostor pro nové výsadby stromů**

V případě, že na dané ploše zeleně by s ohledem na zachování, nebo zlepšení jejich kompozičních, estetických, ekologických a funkčních vlastností možno realizovat výsadbu stromů, bylo na tuto informaci upozorněno.

Tyto plochy tak mohou být vnímány jako plochy k situování náhradní výsadby dřevin ve smyslu § 9 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.

(19) Počet ks nových výsadeb stromů – odhad

Potenciální počet možných nových výsadeb stromů se zachováním, nebo zlepšení kompozičních, estetických, ekologických a funkčních vlastností plochy zeleně. Jedná se o odborný odhad. Z logiky terénního průzkumu nejsou v tomto odhadu zohledněny případné limity vyplývající z existence inženýrských sítí či jejich ochranných pásem na dané ploše zeleně. Toto musí být ověřeno před plánováním případné výsadby.

(20) Dosadby – Keře, skupiny a lemy keřů

V případě, že na dané ploše zeleně by s ohledem na zachování, nebo zlepšení jejich kompozičních, estetických, ekologických a funkčních vlastností možno realizovat výsadbu keřů či jejich skupin, bylo na tuto informaci upozorněno. Typ a upřesnění této výsadby je specifikováno v poznámce.

(21) Dosadby – Záhony květin

V případě, že na dané ploše zeleně by s ohledem na zachování, nebo zlepšení jejich kompozičních, estetických, ekologických a funkčních vlastností možno realizovat výsadbu květinových záhonů, bylo na tuto informaci upozorněno. Typ a upřesnění této výsadby je specifikováno v poznámce.

(22) Výměra plochy

Výměra plochy zeleně v m². Výměra plochy je dána rozlohou vegetačních, technických a další prvků, tvořících danou plochu.

Pozor – jedná se o výměru celé plochy, tedy včetně všech prvků na dané ploše (cestní síť, zpevněné plochy, případné části budov apod.). NEJEDNÁ se o skutečnou výměru POUZE zeleně – ta je zjistitelná pouze pasportem zeleně.

(23) Délka stromořadí

V případě stromořadí je uvedena celková délka stromořadí v m.

(24) Změna funkčního typu zeleně (návrh)

V případě, že stávající funkční typ zeleně neodpovídá funkčnímu typu cílovému, je v této kolonce uveden navržený cílový funkční typ zeleně (převod).

(25) Cílový stav plochy zeleně – návrh

Každá plocha je přiřazena do jedné z pěti kategorií, které zjednodušeně charakterizují rozsah a závažnost případných zásahů, změn, opatření apod. Podrobně jsou poté (pro každou plochu kde je to nutné) popsány tyto zásahy, opatření dosadby apod. v kolonce „Cílový stav plochy zeleně či upřesňující komentář k rozvoji, udržovací péči či stabilizaci plochy zeleně. Použita byla následující stupnice:

1	Stav	Stávající funkční typ zeleně odpovídá cílovému funkčnímu typu.
	Návrh	Plochy ve velmi dobrém celkovém stavu.
2	Stav	Dosavadní udržovací péči a ojedinělými pěstebními zásahy udržovat ve stávajícím stavu .
	Návrh	Dosavadní udržovací péči a dílčími pěstebními zásahy udržovat ve stávajícím stavu . Dílčí udržovací dosadby zeleně možné a vhodné .
3	Stav	Stávající funkční typ zeleně odpovídá cílovému funkčnímu typu.
	Návrh	Plochy vykazující dílčí nebo středně závažné nedostatky v některém z hodnocených atributů. V některých případech plochy na počátku nestability.
4	Stav	Nutné provést dílčí zásahy, pěstební opatření, obnovy a výsadby .
	Návrh	Stávající funkční typ zeleně odpovídá cílovému funkčnímu typu.
5	Stav	Plochy s velmi závažnými nedostatky v některých z hodnocených atributů nebo plochy nestabilní ve své funkci.
	Návrh	Nutné provést rozsáhlejší stabilizační a pěstební zásahy, dílčí či celkové obnovy a výsadby .
6	Stav	Stávající funkční typ zeleně neodpovídá cílovému funkčnímu typu.
	Návrh	Často také plochy s velmi závažnými nedostatky v některých z hodnocených atributů.
7	Stav	Navrženo provést změnu stávajícího funkčního typu a s tím související zásahy, úpravy a výsadby .
	Návrh	

(26) Cílový stav plochy zeleně či upřesňující komentář k rozvoji, udržovací péči či stabilizaci plochy zeleně

Konkrétní opatření vedoucí ke zlepšení kvalitativních parametrů dané plochy zeleně přímo vyplývají z hodnot jednotlivých atributů viz výše (nízké kvalitativní hodnocení = náprava daného atributu). V případě potřeby bližšího upřesnění stabilizace či rozvoje dané plochy je tato skutečnost blíže okomentována a specifikována.

4. ANALÝZA SOUČASNÉHO STAVU MĚSTSKÉ ZELENĚ MĚSTA MORAVSKÁ TŘEBOVÁ

- Celkem bylo vymezeno **306** ploch (objektů) zeleně o celkové výměře 1 552 349 m² (**155,2 ha**).
 - 242 objektů zeleně byly objekty plošné.
 - 64 objektů zeleně byly objekty liniové (stromořadí) o celkové délce 10 130 m (**10,1 km**).
- Lokalizaci (hranice) jednotlivých objektů městské zeleně, jejich funkční a kvalitativní hodnocení (funkce a stabilita) vymezuje grafická část této práce, konkrétně:
 - **Výkres 01. Analýza současného stavu městské zeleně města Moravská Třebová.**
- Hodnocené atributy a indikátory jednotlivých 306 ploch (objektů) zeleně jsou obsaženy v tabulkové příloze této práce, konkrétně:
 - **Příloha: 03. Databáze (tabulky) hodnocení jednotlivých ploch zeleně a návrhu jejich rozvoje.**

4.1. VYMEZENÍ SYSTÉMU MĚSTSKÉ ZELENĚ MĚSTA MORAVSKÁ TŘEBOVÁ A FUNKČNÍ KATEGORIZACE JEDNOTLIVÝCH OBJEKTŮ

- Na území města Moravská Třebová se nacházejí plochy městské zeleně a plochy krajinné zeleně.
- Z hlediska ploch krajinné zeleně byly evidovány pouze plochy, které mají význam pro další rozvoj systému MĚSTSKÉ zeleně (návaznost a přechod do krajiny, rekreační funkce).
 - Komplettní analýza krajinné zeleně nebyla předmětem zadání ani obsahu tohoto dokumentu.
 - Současně nejsou detailně hodnoceny pozemky určené k plnění funkce lesa (PUPFL) – ty jsou pouze evidovány (hranice převzaty z platného územního plánu¹⁹).
- Podíl jednotlivých typů zeleně ukazuje následující tabulka.

Zastoupení městské a krajinné zeleně MORAVSKÁ TŘEBOVÁ				
Zeleň	Četnost (ks)	Četnost (%)	Výměra (m ²)	Výměra (%)
Městská zezeň	296	97	1 436 415	93
Krajinná zezeň	10	3	115 934	7
Celkem	306	100	1 552 349	100

Komentář a interpretace:

- Celkem bylo vymezeno 306 ploch (objektů) zeleně o celkové výměře 1 552 349 m² (155,2 ha).
- Z hlediska **četnosti** (počet ploch) převažují plochy zeleně městské:
 - jedná se o 296 ploch, které tvoří 97 % z veškerých vymezených ploch.
- Z hlediska **výměry** tvoří krajinná zezeň 7 % analyzovaných ploch (rozsáhlé příměstské plochy krajinné zeleně).

¹⁹ ÚZEMNÍ PLÁN MORAVSKÁ TŘEBOVÁ (ÚPLNÉ ZNĚNÍ PO ZMĚNĚ Č. 3), ZPRACOVATEL: Ing. arch. Pavel Čížek, datum: IX.2018

Zastoupení ploch (funkčních typů) zeleně na území města MORAVSKÁ TŘEBOVÁ (hodnocená městská i krajinná zeleň)							
Funkční typ zeleně		Četnost (ks)	Četnost (%)	Výměra (m ²)	Výměra (%)	Délka (m)	Délka (%)
P	Parky	5	2	210 664	14		
U	Parkově upravené plochy	30	10	39 881	3		
H	Hřbitovy	2	1	26 788	2		
T	Ochranná zeleň	23	8	118 754	8		
R	Rekreační zeleň	1	0	75 761	5		
ST	Stromořadí	61	20		0	8 698	86
ZB	Zeleň obytných souborů	36	12	253 621	16		
ZC	Zeleň občanské vybavenosti	16	5	29 570	2		
ZK	Zeleň školních a kulturních zařízení	12	4	172 301	11		
ZS	Zeleň sportovních areálů	7	2	84 903	5		
ZD	Zeleň dopravních staveb	73	24	104 124	7		
ZV	Zeleň vodotečí	4	1	169 230	11		
ZZ	Zeleň zdravotnických zařízení	5	2	53 976	3		
VD	Významný detail	4	1	190	0		
KS	Extenzivní ovocné sady	1	0	1 869	0		
L	Urbánní lada	2	1	4 271	0		
J	Jiné (ostatní)	15	5	92 379	6		
KST	Krajinné stromořadí	3	1		0	1 432	14
KV	Krajinná zeleň vodotečí	6	2	114 064	7		
Celkem		306	100	1 552 349	100	10 130	100

Komentář a interpretace – **krajinná a městská zeleň**:

Na území města Moravská Třebová je vysoká variabilita jednotlivých funkčních typů zeleně.

- Z hlediska plošné rozlohy dominují parky, zeleň obytných souborů a zeleň vodotečí. Významný je i podíl krajinné zeleně vodotečí. V dalších bilancích však bude popisována však již pouze městská zeleň.
- Dalším pro Moravská Třebová charakteristickým znakem je **velmi vysoký podíl parků a parkově upravených ploch**.

Zastoupení ploch (funkčních typů) zeleně na území města MORAVSKÁ TŘEBOVÁ (POUZE hodnocená MĚSTSKÁ zeleň)							
Funkční typ zeleně		Četnost (ks)	Četnost (%)	Výměra (m ²)	Výměra (%)	Délka (m)	Délka (%)
P	Parky	5	2	210 664	15		
U	Parkově upravené plochy	30	10	39 881	3		
H	Hřbitovy	2	1	26 788	2		
T	Ochranná zeleň	23	8	118 754	8		
R	Rekreační zeleň	1	0	75 761	5		
ST	Stromořadí	61	21		0	8 698	100
ZB	Zeleň obytných souborů	36	12	253 621	18		
ZC	Zeleň občanské vybavenosti	16	5	29 570	2		
ZK	Zeleň školních a kulturních zařízení	12	4	172 301	12		
ZS	Zeleň sportovních areálů	7	2	84 903	6		
ZD	Zeleň dopravních staveb	73	25	104 124	7		
ZV	Zeleň vodotečí	4	1	169 230	12		
ZZ	Zeleň zdravotnických zařízení	5	2	53 976	4		
VD	Významný detail	4	1	190	0		
L	Urbánní lada	2	1	4 271	0		
J	Jiné (ostatní)	15	5	92 379	6		
Celkem		296	100	1 436 415	100	8 698	100

Komentář a interpretace – **městská zeleň**:

Typickým znakem města Moravská Třebová je:

- Vysoký podíl parků a parkově upravených ploch (18 % z celkové výměry).
 - 5 parků
 - 30 parkově upravených ploch (velmi vysoké číslo).
- Vysoký podíl stromořadí uvnitř města: 61 stromořadí
- Z hlediska kvality životního/obytného prostředí je důležitý podíl 18 % plochy zeleně obytných souborů, tj. především sídliště (celkem 36 ploch).
- Vysoký podíl na výměře ploch ZK (tedy zeleň školních a kulturních zařízení) je ovlivněn především rozlehlým areálem vojenské školy.

4.2. PLOCHY ZELENĚ – MAJETKOVÉ VZTAHY

Majetkové vztahy - veškerá zeleň (městská i krajinná) - MORAVSKÁ TŘEBOVÁ						
Majetek města MORAVSKÁ TŘEBOVÁ	Četnost (ks)	Četnost (%)	Výměra (m ²)	Výměra (%)	Délka (m)	Délka (%)
ne	48	16	162 329	10	2 492	25
ano	155	51	244 251	16	6 641	66
částečně	103	34	1 145 769	74	997	10
Celkem	306	100	1 552 349	100	10 130	100

Komentář a interpretace:

- 16 % ploch (10 % z hlediska výměry) **městské a krajinné** zeleně **není** ve vlastnictví města Moravská Třebová.
- 51 % ploch (244 251 m²) **městské a krajinné** zeleně **je** v přímém vlastnictví města Moravská Třebová
- 34 % (1 145 769 m²) **městské a krajinné** zeleně je **v částečném** vlastnictví města Moravská Třebová.
- *Metodická poznámka: plochy zeleně se často nacházejí na více pozemkových parcelách (=mohou tedy mít i více vlastníků). Pokud se nacházela daná plocha zeleně na více pozemkových parcelách RŮZNÝCH VLASTNÍKŮ a vlastníkem některé (event. některých) z pozemkových parcel bylo město Moravská Třebová, byla tato plocha evidována jako plocha v ČÁSTEČNÉM majetku města Moravská Třebová.*
 - *Rozsah skutečného vlastnictví města Moravská Třebová je uveden vyjádřením procentuálního podílu tohoto vlastnictví (viz hodnotící tabulky jednotlivých ploch).*
 - *Především v případě stromořadí přiléhajících k pozemním komunikacím nebylo v rámci terénního hodnocení často možné zcela vylišit, na které parcele stromy přesně rostou – takto přesná analýza by ve většině případů vyžadovala geodetické zaměření. Chybovost v okrajích hranic pozemkových parcel je vzhledem k měřítku zpracování možná.*
- **Souhrn:** 85 % ploch městské zeleně (90 % z hlediska výměry) je v přímém nebo v částečném vlastnictví města Moravská Třebová.

4.3. KVALITATIVNÍ HODNOCENÍ JEDNOTLIVÝCH PLOCH MĚSTSKÉ ZELENĚ

A) Veškeré plochy městské zeleně bez rozlišení majetkových vztahů:

MORAVSKÁ TŘEBOVÁ: hodnocení kvality ploch městské zeleně - BEZ rozlišení majetkových vztahů												
Hodnocený indikátor	Kvalitativní stav 1		Kvalitativní stav 2		Kvalitativní stav 3		Kvalitativní stav 4		Kvalitativní stav 5		Nehodnoceno	
	Četnost (ks)	Četnost (%)	Četnost (ks)	Četnost (%)	Četnost (ks)	Četnost (%)	Četnost (ks)	Četnost (%)	Četnost (ks)	Četnost (%)	Četnost (ks)	Četnost (%)
Prostorová struktura vegetačních prvků	20	9	49	21	111	47	52	22	3	1	0	0
Druhá struktura dřevinných veg. prvků	11	5	59	25	100	43	21	9	1	0	43	18
Věková struktura dřevinných vegetačních prvků	2	1	28	12	104	44	57	24	1	0	43	18
Převažující zdrav. a pěstební stav dřev. vegetačních prvků	2	1	37	16	121	51	31	13	1	0	43	18
Průměrná kvalita udržovací péče	2	1	50	21	136	58	44	19	3	1	0	0
Převažující potřeba obnovy či pěstební zásahu	31	13	76	32	100	43	25	11	3	1	0	0
Přítomnost prvků rekreace, náplň a vybavenost plochy	17	7	22	9	36	15	25	11	11	5	124	53
Průměrný kvalitativní stav technických prvků	6	3	31	13	37	16	25	11	11	5	125	53

Komentář a interpretace:

Prostorová struktura vegetačních prvků

- Celkem na 30 % ploch městské zeleně je velmi vhodná prostorová struktura vegetačních prvků (= součet stupeň 1 + stupeň 2).
- V případě 47 % ploch (stupeň 3) je vhodné provést dílčí úpravu prostorové struktury (dosadby, probírky, odclonění apod.).
- Počet ploch s nevhodnou (52 ploch – 22 %) a zcela nevhodnou strukturou (3 plochy – 1 %) je poměrně významný – tyto plochy měly být předmětem řešení a dalších úprav.

Druhá struktura dřevin

- Použití vhodných druhů dřevin na dané podmínky i na danou funkci je v případě 30 % ploch zcela vhodné (= součet stupeň 1 + stupeň 2).
- V 43 % případů (stupeň 3) a 9 % případů (stupeň 4+5) jsou **žádoucí až nutné dílčí úpravy druhové skladby** (dosadby a náhrady jiných druhů). Postupná náhrada a doplnění vhodných druhů je důležité především ve vazbě na **probíhající klimatickou změnu a adaptaci měst na tuto změnu**.

Věková struktura dřevin

- Pouze 13 % ploch (= součet stupeň 1 + stupeň 2) má **vhodnou** věkovou strukturu (dostatečné množství mladých generací dřevin). Pouze na těchto plochách je zajištěna plnohodnotná generační obměna dřevin.
- Na 44 % ploch je věková struktura hodnocena stupněm 3, tedy: převažují dospělé stromy, v segmentech plochy jsou však významné dílčí obnovy (dosadby nových dřevin). Kontinuální generační obměna není zajištěna celoplošně. Na těchto plochách jsou tedy **nutné průběžné koncepční lokální dosadby**.

- Vysoké je i zastoupení stupně 4 (24 %), tedy nevhodná věková struktura. Na těchto plochách zcela převažují dospělé či přestárlé stromy a nové výsadby jsou pouze ojedinělé. U těchto ploch je **vážně ohrožena jejich další existence, stabilita a perspektiva = nutné dosadby**.

Převažující pěstební a zdravotní stav vegetačních prvků

- Celkem 17 % ploch bylo hodnoceno kvalitativním stupněm 1 nebo 2 (převažující kvalita je velmi vysoká).
- V případě 51 % ploch (kvalitativní stupeň 3) jsou dílčí nedostatky v kvalitě a při jejich neodstranění hrozí přesun těchto ploch do kvalitativního stavu 4:
 - potenciál negativního narušení stability těchto ploch.
- Celkem 13 % ploch bylo hodnoceno stupněm 4 nebo 5 – zde je **nezbytná náprava** tohoto stavu.
- Vysoký podíl kvalitativního stupně 3, 4 a 5 je ovlivněn také dalšími faktory:
 - nevhodná věková struktura, nízká kvalita udržovací péče, vysoká potřeba obnovy či pěstebního zásahu apod.

Průměrná kvalita udržovací péče

- 22 % ploch bylo hodnoceno stupněm 1 a 2.
- Nejvíce ploch (58 %) bylo hodnoceno stupněm 3. Vegetační prvky na těchto plochách vykazují znaky dílčích závažných nedostatků v udržovací péči.
- 34 % ploch bylo hodnoceno stupněm 3. Vegetační prvky na těchto plochách vykazují znaky dílčích závažných nedostatků v udržovací péči.
- 20 % ploch (stupeň 4 a 5) vykazuje již převážně závažné nedostatky v udržovací péči či její absenci.

Převažující potřeba obnovy či pěstebního zásahu

- Celkem **45 % ploch hodnoceno stupněm 1 nebo 2**:
 - na těchto plochách je potřeba provést zcela minimální zásahy nebo pouze zásahy týkající se např. pouze vybraných stromů či jejich skupin (= zásah či kácení vyžaduje pouze několik málo jedinců, nikoliv plocha jako celek).
- V případě **43 %** ploch je již nezbytné provést **dílčí zásahy** (důsledná kontrola stavu stromů, dílčí pěstební opatření na dřevinách, vazby, dílčí kácení apod.).
- V případě **12 % (!)** ploch (stupeň 4 a 5) je **vysoká potřeba** obnovy či pěstebního zásahu nezbytné ke **stabilizaci** plochy jako celku.

Přítomnost prvků rekreace, náplň a vybavenost plochy

- Celkem v 53 % případů nebyly tyto prvky potřebné pro plnění funkce plochy zeleně a nebyly tak hodnoceny (stromořadí, zeleň dopravních staveb apod.).
 - V případě, kdy tyto prvky byly potřebné pro plnění dané funkce plochy zeleně, byla jejich přítomnost převážně **dostatečná** a jejich **kvalita** převážně **průměrná**.
 - Výjimky – viz tabulky detailního hodnocení jednotlivých ploch.

B) POUZE plochy městské zeleně v majetku, nebo v částečném majetku města Moravská Třebová:

Hodnocení kvality ploch městské zeleně - POUZE plochy zeleně v majetku nebo v částečném majetku města MORAVSKÁ TŘEBOVÁ												
Hodnocený indikátor	Kvalitativní stav 1		Kvalitativní stav 2		Kvalitativní stav 3		Kvalitativní stav 4		Kvalitativní stav 5		Nehodnoceno	
	Četnost (ks)	Četnost (%)	Četnost (ks)	Četnost (%)	Četnost (ks)	Četnost (%)	Četnost (ks)	Četnost (%)	Četnost (ks)	Četnost (%)	Četnost (ks)	Četnost (%)
Prostorová struktura vegetačních prvků	20	10	42	21	92	46	45	22	3	1	0	0
Druhá struktura dřevinných veg. prvků	11	5	53	26	82	41	15	7	1	0	40	20
Věková struktura dřevinných vegetačních prvků	2	1	22	11	89	44	48	24	1	0	40	20
Převažující zdrav. a pěstební stav dřev. vegetačních prvků	2	1	30	15	100	50	29	14	1	0	40	20
Průměrná kvalita udržovací péče	2	1	41	20	119	59	37	18	3	1	0	0
Převažující potřeba obnovy či pěstebního zásahu	29	14	67	33	82	41	22	11	2	1	0	0
Přítomnost prvků rekreace, náplň a vybavenost plochy	15	7	19	9	29	14	21	10	9	4	109	54
Průměrný kvalitativní stav technických prvků	5	2	29	14	30	15	19	9	9	4	110	54

Komentář a interpretace:

Prostorová struktura vegetačních prvků

- Celkem na 31 % ploch městské zeleně je velmi vhodná prostorová struktura vegetačních prvků (= součet stupeň 1 + stupeň 2).
- V případě 46 % ploch (stupeň 3) je vhodné provést dílčí úpravu prostorové struktury (dosadby, probírky, odclonění apod.).
- Počet ploch s nevhodnou (45 ploch – 22 %) a zcela nevhodnou strukturou (3 plochy – 1 %) je poměrně významný – tyto plochy měly být předmětem řešení a dalších úprav.

Druhá struktura dřevin

- Použití vhodných druhů dřevin na dané podmínky i na danou funkci je v případě 31 % ploch zcela vhodné (= součet stupeň 1 + stupeň 2).
- V 41 % případů (stupeň 3) a 7 % případů (stupeň 4+5) jsou **žádoucí až nutné dílčí úpravy druhové skladby** (dosadby a náhrady jiných druhů). Postupná náhrada a doplnění vhodných druhů je důležité především ve vazbě na **probíhající klimatickou změnu a adaptaci měst na tuto změnu**.

Věková struktura dřevin

- Pouze 11 % ploch (= součet stupeň 1 + stupeň 2) má **vhodnou** věkovou strukturu (dostatečné množství mladých generací dřevin). Pouze na těchto plochách je zajištěna plnohodnotná generační obměna dřevin.
- Na 44 % ploch je věková struktura hodnocena stupněm 3, tedy: převažují dospělé stromy, v segmentech plochy jsou však významné dílčí obnovy (dosadby nových dřevin). Kontinuální generační obměna není zajištěna celoplošně. Na těchto plochách jsou tedy **nutné průběžné koncepční lokální dosadby**.
- Vysoké je i zastoupení stupně 4 (24 %), tedy nevhodná věková struktura. Na těchto plochách zcela převažují dospělé či přestálé stromy a nové výsadby jsou pouze ojedinělé. U těchto ploch je **vážně ohrožena jejich další existence, stabilita a perspektiva = nutné dosadby vhodných druhů**.

Převažující pěstební a zdravotní stav vegetačních prvků

- Celkem 16 % ploch bylo hodnoceno kvalitativním stupněm 1 nebo 2 (převažující kvalita je velmi vysoká).
- V případě 50 % ploch (kvalitativní stupeň 3) jsou dílčí nedostatky v kvalitě a při jejich neodstranění hrozí přesun těchto ploch do kvalitativního stavu 4:
 - potenciál negativního narušení stability těchto ploch.
- Celkem 14 % ploch bylo hodnoceno stupněm 4 nebo 5 – zde je **nezbytná náprava** tohoto stavu.
- Vysoký podíl kvalitativního stupně 3, 4 a 5 je ovlivněn také dalšími faktory:
 - nevhodná věková struktura, nízká kvalita udržovací péče, vysoká potřeba obnovy či pěstebního zásahu apod.

Průměrná kvalita udržovací péče

- 21 % ploch bylo hodnoceno stupněm 1 a 2.
- Nejvíce ploch (59 %) bylo hodnoceno stupněm 3. Vegetační prvky na těchto plochách vykazují znaky dílčích závažných nedostatků v udržovací péči.
- 34 % ploch bylo hodnoceno stupněm 3. Vegetační prvky na těchto plochách vykazují znaky dílčích závažných nedostatků v udržovací péči.
- 19 % ploch (stupeň 4 a 5) vykazuje již převážně závažné nedostatky v udržovací péči či její absenci.

Převažující potřeba obnovy či pěstebního zásahu

- Celkem **47 % ploch hodnoceno stupněm 1 nebo 2:**
 - na těchto plochách je potřeba provést zcela minimální zásahy nebo pouze zásahy týkající se např. pouze vybraných stromů či jejich skupin (= zásah či kácení vyžaduje pouze několik málo jedinců, nikoliv plocha jako celek).
- V případě **41 %** ploch je již nezbytné provést **dílčí zásahy** (důsledná kontrola stavu stromů, dílčí pěstební opatření na dřevinách, vazby, dílčí kácení apod.).
- V případě **12 % (!)** ploch (stupeň 4 a 5) je **vysoká potřeba** obnovy či pěstebního zásahu nezbytné ke **stabilizaci** plochy jako celku.
- *Metodická poznámka: **pozor:** jedná se o výsledky rámcového hodnocení (= indikují převažující stav dřevin na dané ploše zeleně). Nejedná se o výsledky detailního hodnocení každého stromu – provozní bezpečnost jednotlivých stromů nebyla posuzována – není předmětem tohoto typu dokumentu. = i na ploše hodnocené stupněm 1 (převažující stav velmi kvalitní, se může nacházet např. jeden, dva (menší množství) poškozených stromů či stromů vyžadující zásah)*
 - **Zhodnocení provozní bezpečnosti jednotlivých dřevin na území města je předmětem dendrologického průzkumu (inventarizace a hodnocení stavu dřevin a jejich provozní bezpečnosti).**

Přítomnost prvků rekreace, náplň a vybavenost plochy

- Celkem v 54 % případů nebyly tyto prvky potřebné pro plnění funkce plochy zeleně a nebyly tak hodnoceny (stromořadí, zeleň dopravních staveb apod.).

- V případě, kdy tyto prvky byly potřebné pro plnění dané funkce plochy zeleně, byla jejich přítomnost převážně **dostatečná** a jejich **kvalita** převážně **průměrná**.
- Výjimky – viz tabulky detailního hodnocení jednotlivých ploch.

C) POUZE plochy městské zeleně, které NEJSOU v majetku města Moravská Třebová:

Hodnocení kvality ploch městské zeleně - POUZE plochy zeleně, které NEJSOU v majetku města MORAVSKÁ TŘEBOVÁ												
Hodnocený indikátor	Kvalitativní stav 1		Kvalitativní stav 2		Kvalitativní stav 3		Kvalitativní stav 4		Kvalitativní stav 5		Nehodnoceno	
	Četnost (ks)	Četnost (%)	Četnost (ks)	Četnost (%)	Četnost (ks)	Četnost (%)	Četnost (ks)	Četnost (%)	Četnost (ks)	Četnost (%)	Četnost (ks)	Četnost (%)
Prostorová struktura vegetačních prvků	0	0	7	21	19	58	7	21	0	0	0	0
Druhová struktura dřevinných veg. prvků	0	0	6	18	18	55	6	18	0	0	3	9
Věková struktura dřevinných vegetačních prvků	0	0	6	18	15	45	9	27	0	0	3	9
Převažující zdrav. a pěstební stav dřev. vegetačních prvků	0	0	7	21	21	64	2	6	0	0	3	9
Průměrná kvalita udržovací péče	0	0	9	27	17	52	7	21	0	0	0	0
Převažující potřeba obnovy či pěstebního zásahu	2	6	9	27	18	55	3	9	1	3	0	0
Přítomnost prvků rekreace, náplň a vybavenost plochy	2	6	3	9	7	21	4	12	2	6	15	45
Průměrný kvalitativní stav technických prvků	1	3	2	6	7	21	6	18	2	6	15	45

Komentář a interpretace:

V případě ploch zeleně, které **nejsou v majetku** města Moravská Třebová, je kvalitativní stav těchto ploch obecně nepatrně horší, popřípadě je vyšší zastoupení v průměrných a podprůměrných kvalitativních stavech (viz předložený tabulkový souhrn). Rozdíly však nejsou velké.

4.4. HODNOCENÍ STABILITY PLOCH MĚSTSKÉ ZELENĚ

Stabilita ploch městské zeleně - BEZ rozlišení majetkových vztahů					
Celková stabilita plochy		Četnost (ks)	Četnost (%)	Výměra (m ²)	Výměra (%)
N	nestabilní	70	30	282 416	20
S	stabilní	165	70	1 153 999	80
Celkem		235	100	1 436 415	100

Komentář a interpretace:

- Z hlediska četnosti i výměry v systému zeleně zcela **převažují** plochy plnící své funkce – tedy plochy **stabilní** (70 % ploch z hlediska četnosti, 80 % ploch z hlediska výměry).
- **30 % ploch** je hodnoceno jako plochy **nestabilní**:
 - důvodem nestability je kombinace nízkých kvalitativních hodnot jednotlivých výše hodnocených indikátorů.

Stabilita ploch městské zeleně - POUZE plochy zeleně v majetku nebo v částečném majetku města MORAVSKÁ TŘEBOVÁ					
Celková stabilita plochy		Četnost (ks)	Četnost (%)	Výměra (m ²)	Výměra (%)
N	nestabilní	59	29	265 286	20
S	stabilní	143	71	1 043 702	80
Celkem		202	100	1 308 988	100

Komentář a interpretace:

- Z hlediska četnosti i výměry v systému zeleně zcela **převažují** plochy plnící své funkce – tedy **plochy stabilní** (71 % ploch a celkové výměře 1 043 702 m²).
- **29 % ploch** je hodnoceno jako plochy **nestabilní**:
 - celkem se jedná o 265 286 m² ploch.
 - důvodem nestability je kombinace nízkých kvalitativních hodnot jednotlivých výše hodnocených indikátorů,
 - tyto plochy by měly být předmětem zájmu správy zeleně i územního plánování – **stabilizace ploch**, nová funkce a náplň ploch, dosadby, využití jako územní rezervy pro další rozvoj systému zeleně apod.
- Pozor: v případě nedostatečné péče a nerespektování navržených opatření a zásahů, se mohou doposud stabilní plochy přesunout do ploch nestabilních a to střednědobém (v některých případech i v krátkodobém) časovém horizontu.

4.5. KVALITATIVNÍ HODNOCENÍ STROMOŘADÍ

Analýza stromořadí - stabilita (MĚSTSKÁ STROMOŘADÍ = ST, intravilán)						
Majetek města MORAVSKÁ TŘEBOVÁ	Celková stabilita stromořadí		Četnost (ks)	Četnost (%)	Délka (m)	Délka (%)
ANO	N	nestabilní	10	22	1 459	23
	S	stabilní	36	78	4 844	77
Celkem majetek ANO:			46	100	6 303	100
ČÁSTEČNĚ	N	nestabilní	1	20	230	23
	S	stabilní	4	80	767	77
Celkem majetek ČÁSTEČNĚ:			5	100	997	100
NE	N	nestabilní	2	20	432	31
	S	stabilní	8	80	966	69
Celkem majetek NE:			10	100	1 398	100

Vybrané kavlitativní parametry funkčního typu stromořadí - POUZE stromořadí v majetku nebo v částečném majetku města MORAVSKÁ TŘEBOVÁ (MĚSTSKÁ STROMOŘADÍ = ST, intravilán)										
Hodnocený atribut	1		2		3		4		5	
	Četnost (ks)	Četnost (%)	Četnost (ks)	Četnost (%)	Četnost (ks)	Četnost (%)	Četnost (ks)	Četnost (%)	Četnost (ks)	Četnost (%)
Věková struktura	9	18	6	12	9	18	20	39	7	14
Převažující potřeba obnovy či pěstebního zásahu	7	14	10	20	11	22	23	45	0	0

Komentář a interpretace:

- Převažují stromořadí stabilní, **podíl nestabilních stromořadí je však velmi vysoký.**
- Z hlediska věkové struktury je významný podíl 15 % (stupeň 1 a 2 = tedy **mladé** stromořadí).
 - Takto vysoký podíl dokládá proběhlé obnovy alejí v posledních cca 10-15ti letech a zakládání alejí nových.
- 53 % stromořadí je stupně 4 a 5 (**dospělé a stárnoucí**).
 - Tyto stromořadí budou **potřebovat více pěstebních zásahů, ve střednědobém horizontu část z nich již obnovu.**
- Z hlediska potřeby pěstebních zásahů jsou důležité výchovné a rozvojové zásahy do mladých stromořadí (rozvojová péče, odstranění kotvení, výchovné řezy, **zapěstování podchozí a podjezdové výšky**), tak především pěstební opatření (řezy, dílčí kácení) v stromořadích dospělých a stárnoucích. Detailněji viz tabulka a jednotlivé hodnocené stromořadí v příloze dokumentu.
- V případě části stabilních stromořadí je nezbytné provést **potřebná pěstební opatření**, popřípadě provést **náhrady** segmentů jednotlivých stromořadí (viz tabulkové přílohy jednotlivých ploch – Příloha: **03. Databáze (tabulky) hodnocení jednotlivých ploch zeleně a návrhu jejich rozvoje**) tak, aby byla jejich stabilita i nadále zachována.

5. NÁVRH ROZVOJE MĚSTSKÉ ZELENĚ MĚSTA MORAVSKÁ TŘEBOVÁ

- Grafické znázornění rozvoje **městské zeleně města Moravská Třebová** a jeho lokalizaci na podkladu **katastrální mapy** vymezuje grafická část této práce, konkrétně:
 - [Výkres 02. Návrh rozvoje městské zeleně města Moravská Třebová](#)
- Konkrétní popis navržených zásahů a opatření vyplývá z podrobných hodnotících tabulek nesoucích informaci o každé z 306 hodnocených ploch zeleně a jsou obsaženy v tabulkové příloze této práce, konkrétně:
 - [Příloha: 03. Databáze \(tabulky\) hodnocení jednotlivých ploch zeleně a návrhu jejich rozvoje.](#)
- Grafickou podobu a principy rozvoje vybraných ploch zeleně poté detailněji prezentuje:
 - [Příloha 04: Inspirativní tabule rozvoje a možného řešení vybraných ploch veřejné zeleně](#)

5.1. STRATEGIE ROZVOJE MĚSTSKÉ ZELENĚ MĚSTA MORAVSKÁ TŘEBOVÁ

aneb

„MĚSTO S DOBROU ZELENÍ – MĚSTO KDE SE DOBŘE ŽIJE“

Vlastní rozvoj městské zeleně města Moravská Třebová se bude odehrávat v rámci několika různých tematických oblastí, řešících kvalitu a stabilitu ploch stávajících, jejich funkční přeměnu či tvorbu ploch zeleně zcela nových. Jednotlivé činnosti vymezuje níže uvedené schéma.

5.2. NÁVRH ROZVOJE NA ÚROVNI ZÁKLADNÍCH PLOCH ZELENĚ

- Databáze hodnocení jednotlivých ploch zeleně (= [příloha: 03. Databáze \(tabulky\) hodnocení jednotlivých ploch zeleně a návrhu jejich rozvoje](#)) nesou rámcové informace o charakteru či míře potřeby rozvoje každé konkrétní plochy zeleně a dále ideu jejího cílového stavu.
- Návrhy zásahů vyplývají z jednotlivých hodnocených kvalitativních atributů:
 - např. je-li prostorová struktura hodnocena body 3,4 či 5 – je nutné ji upravit.
 - např. je-li věková struktura dřevinných vegetačních prvků hodnocena stupněm 4 či 5 je nezbytné obnovit stávající generaci novou výsadbou apod.
- Vlastní rozvoj plochy zeleně či její stabilizace jsou upřesněny dále pomocí dalších několika atributů (viz tabulka níže).
 - V případě potřeby individuálního upřesnění rozvoje je použita kolonka „Cílový stav plochy zeleně či upřesňující komentář...“

ROZVOJ									
Intenzitní třída údržby - návrh	Převažující potřeba obnovy či pěstební zásahu	Prostor pro nové výsadby stromů	Počet ks možných výsadeb stromů - odhad	Dosadby - Keře, skupiny a lemy keřů	Dosadby - Záhony květin	Výměra plochy (m ²)	Změna funkčního typu zeleně (návrh)	Cílový stav plochy zeleně - návrh	Cílový stav plochy zeleně či upřesňující komentář k rozvoji, udržovací péči či stabilizaci plochy zeleně

Pro každou plochu zeleně jsou pomocí návrhových číselníků (detailně viz metodika) popsány a specifikovány potřebné kroky či zásahy rozvoje plochy, nebo je definována její finální podoba („idea-cílový stav plochy“) popřípadě je toto okomentováno slovně. Detailně viz Příloha: [03. Databáze \(tabulky\) hodnocení jednotlivých ploch zeleně a návrhu jejich rozvoje](#).

5.3. IDEA CÍLOVÉHO STAVU SYSTÉMU MĚSTSKÉ ZELENĚ – NÁVRH

- Pro každou plochu zeleně je navržena jedna z pěti kategorií, které zjednodušeně charakterizují **rozsah a závažnost případných zásahů, změn, opatření** apod. Podrobně jsou poté (pro každou plochu kde je to nutné) popsány tyto zásahy, opatření dosadby apod. v kolonce „*Cílový stav plochy zeleně či upřesňující komentář k rozvoji, udržovací péči či stabilizaci plochy zeleně*“).
- Použita byla následující stupnice:

1	Stav	Stávající funkční typ zeleně odpovídá cílovému funkčnímu typu. Plochy ve velmi dobrém celkovém stavu.
	Návrh	Dosavadní udržovací péči a ojedinělými pěstebními zásahy udržovat ve stávajícím stavu .
2	Stav	Stávající funkční typ zeleně odpovídá cílovému funkčnímu typu. Plochy v dobrém celkovém stavu.
	Návrh	Dosavadní udržovací péči a dílčími pěstebními zásahy udržovat ve stávajícím stavu . Dílčí udržovací dosadby zeleně možné a vhodné .
3	Stav	Stávající funkční typ zeleně odpovídá cílovému funkčnímu typu. Plochy vykazující dílčí nebo středně závažné nedostatky v některém z hodnocených atributů. V některých případech plochy na počátku nestability.
	Návrh	Nutné provést dílčí zásahy, pěstební opatření, obnovy a výsadby .
4	Stav	Stávající funkční typ zeleně odpovídá cílovému funkčnímu typu. Plochy s velmi závažnými nedostatky v některých z hodnocených atributů nebo plochy nestabilní ve své funkci.
	Návrh	Nutné provést rozsáhlejší stabilizační a pěstební zásahy, dílčí či celkové obnovy a výsadby .
5	Stav	Stávající funkční typ zeleně neodpovídá cílovému funkčnímu typu. Často také plochy s velmi závažnými nedostatky v některých z hodnocených atributů.
	Návrh	Navrženo provést změnu stávajícího funkčního typu a s tím související zásahy, úpravy a výsadby .

VÝSLEDNÁ BILANCE

Cílový stav plochy zeleně - návrh - POUZE plochy městské zeleně v majetku nebo v částečném majetku města MORAVSKÁ TŘEBOVÁ									
1		2		3		4		5	
Četnost (ks)	Četnost (%)	Četnost (ks)	Četnost (%)	Četnost (ks)	Četnost (%)	Četnost (ks)	Četnost (%)	Četnost (ks)	Četnost (%)
25	10	77	32	103	43	31	13	6	2
Výměra (m2)	Výměra (%)	Výměra (m2)	Výměra (%)	Výměra (m2)	Výměra (%)	Výměra (m2)	Výměra (%)	Výměra (m2)	Výměra (%)
19 415	1	212 973	14	1 168 086	75	128 952	8	22 924	1

Komentář a interpretace:

- Celkem pro 102 ploch (**42 %**) byl navržen stupeň 1 a 2.
 - Těchto 42 % ploch tedy představuje **KVALITNÍ a FUNKČNÍ plochy veřejné zeleně**, které **nepotřebují žádný rozsahem významnější zásah**. Ve většině případů se jedná o plochy nově založené a plochy po obnovách, které jsou velmi kvalitně udržovány. U těchto ploch je nutné pokračováním stávající kvalitní údržby tyto plochy i nadále udržovat v tomto dobrém stavu. Na

několika těchto plochách je možno doplnit výsadbu (viz tabulky hodnocení jednotlivých ploch), na několika plochách je nutno v menším množstevním rozsahu ošetřit stávající dřeviny (kácení, pěstební opatření apod.).

- Celkem pro 103 ploch (**43 %**) byl navržen stupeň 3.
 - Tedy cca polovina ploch **zeleně vykazuje dílčí nedostatky v některém z hodnocených atributů**, které je potřebné napravit. Jednalo se především o horší prostorovou strukturu vzhledem k funkci plochy = potřeba úpravy struktury a dosadeb, nových funkčních výsadeb (stromy, clonící lemy keřů, zatraktivnění dosadeb, podsadby apod.), dále o obměnu či doplnění mobiliáře, vybavenosti, povrchů, změnu režimu udržovací péče nebo o obměnu části dřevin. Nejčastěji se však jednalo o částečnou potřebu pěstebních opatření a zásahů do dřevin.
 - Na těchto 43 % ploch je tedy potřebné provést dílčí zásahy, změny, pěstební opatření či obnovy a dosadby. Specifikace těchto zásahů viz Příloha: **03 Databáze (tabulky) hodnocení jednotlivých ploch zeleně.**
- Celkem pro 31 ploch (**13 %**) byl navržen stupeň zásahu 4.
 - Jedná se o plochy s **velmi závažnými nedostatky** v některých z hodnocených atributů, nebo plochy nestabilní ve své funkci.
 - Na těchto plochách je **nutné provést rozsáhlejší stabilizační a pěstební zásahy, dílčí či celkové obnovy a výsadby**. Nejčastěji formou pěstebních opatření, kácení, nových výsadeb, změny prostorové struktury, či celkové obnovy plochy.
 - Specifikace těchto zásahů viz Příloha: **03 Databáze (tabulky) hodnocení jednotlivých ploch zeleně.**
- Celkem pro 6 ploch (**2 %**) byl navržen stupeň zásahu 5., tj. **změna stávajícího funkčního typu zeleně**.
 - Jedná se o plochy stávající funkční typ zeleně **neodpovídá cílovému** funkčnímu typu. Často také o plochy s velmi závažnými nedostatky v některých z hodnocených atributů, nebo plochy nestabilní ve své funkci.
 - Na těchto plochách je **navrženo provést změnu stávajícího funkčního typu a s tím související zásahy, úpravy a výsadby**.
 - Specifikace těchto zásahů a změn viz Příloha: **03 Databáze (tabulky) hodnocení jednotlivých ploch zeleně.**

5.4. PLOCHY NAVRŽENÉ KE ZMĚNĚ FUNKČNÍHO TYPU ZELENĚ

Číslo plochy	Funkční typ zeleně	Katastrální území	Majetek města MT	Majetek města (%)	Ulice/Název	Výměra plochy (m ²)	Změna funkčního typu zeleně (návrh)	Cílový stav plochy zeleně - návrh	Cílový stav plochy zeleně či upřesňující komentář k rozvoji, udržovací péči či stabilizaci plochy zeleně
137	ZD	Moravská Třebová	A		ul. Olomoucká, ul. Komenského - za ZŠ	2 356	změna na P (PARK)	5	přeměna plochy v park dle ÚP se jedná o plochu přestavby č. 6: P6 Návrh parku v ul. Komenského - ZV. S tímto využitím souhlasíme. Vzhledem k poloze řešené lokality v rámci urbanistické struktury města je žádoucí pojmout plochu jako park lokálního významu (ideu možného řešení ztvárnit formou samostatné zahradně-architektonické/urbanistické studie respektující jasné specifikované požadavky města). Nově vzniklý prostor svým návštěvníkům nabídne příležitost pro pasivní i aktivní rekreaci, a to formou drobných prvků, které je nutné uzpůsobit prostorovým parametrům lokality a poptávce okolí. Za tímto účelem je nutné plochu pojmout komplexně, a to z hlediska jak kompozičního, tak především funkčního a provozního řešení. Jednotlivé zóny pak budou doplněny vhodnými typy vegetačních prvků, které z prostoru vytvoří celoročně atraktivní a proměnlivé místo. Vzhledem k blízkosti historického centra města a přítomnosti hradebních zdí je nutné navrhnout výslednou podobu parku tak, aby jednotlivé prvky (jejich výtvarné pojetí i materiálové provedení) respektovaly historický kontext, vhodně ho doplňovaly a zároveň splňovaly všechny požadavky a nároky současné společnosti.
219	J	Moravská Třebová	Č	65	ul. Jevíčská - venkovní lem u voj. školy	2 992	změna na U (PARKOVĚ UPRAVENÁ PLOCHA)	5	travnaté lemy lemující areál vojenské školy. Součástí plochy je stromořadí 59 hodnoceno samostatně. Dle možností ing. sítí výsadba malokorunného okrasného stromořadí, případně monokulturních segmentů okrasných keřů - cílem je kultivovaná reprezentativní plocha při průjezdu/průchodu městem.

5.5. NOVĚ NAVRŽENÉ PLOCHY ZELENĚ

Nově navržené plochy zeleně mají za cíl **funkčně propojit stávající systém městské zeleně a zlepšit jeho kvalitu a dílčí funkčnost** (izolace, ochranná zeď, spojnice v území, průchodnost městem apod.).

- Lokalizace: **Výkres 02. Návrh rozvoje městské zeleně města Moravská Třebová**
- Pozor: u krajinných stromořadí v zemědělské krajině je nutno s ohledem na skutečnost, že v území probíhá příprava Komplexních pozemkových úprav, brát předložené trasování lokalizace pouze nových krajinných stromořadí pouze jako principy vhodného řešení a upozornění na nutnost FRAGMENTACE zemědělské krajiny pomocí stromořadí a lemů zeleně. Finální umístění stromořadí v krajině vzejde ze zmíněných pozemkových úprav.

Označení nové plochy zeleně	Funkční typ nové zeleně	Katastr. území	Majetek města MT	Majetek města (%)	Popis navrženého stavu	Navržené funkční využití či změny dané plochy dle územního plánu	Výměra plochy (m ²)	Délka stromořadí (m)
NT 1	ochranná zeď	Moravská Třebová	Č	50	Plocha izolační zeleně k odclonění (vizuální eliminace) působení průmyslových a logistických areálů na západním okraji města. Doporučujeme výsadbu stromové kostry z dřevin vybraných s ohledem na rychlost růstu a současně adaptovaných na klimatickou změnu (nároky na vláhu, snášenlivost tepla apod.). Doplnit keřové patro s výrazným zastoupením domácích druhů keřů. S ohledem na blízkost ploch rodinného i hromadného bydlení vhodné část clony řešit volnější výsadbou "parkového" charakteru/rozmístění.	Z21b - Izolační zeď u sídliště Západní (ZO)	12 652	
NU 2	parkově upravená plocha	Moravská Třebová	Č	80	rezerva pro možnost vytvoření jednoduché parkové či parkově upravené plochy v souvislosti s budoucí výstavbou v bydlení v rodinných domech v okolních parcelách vymezených ÚP	ZV = zeď na veřejných prostranstvích	18 182	
NT 3	ochranná zeď	Moravská Třebová	Č	30	clona izolační zeleně, doporučena ÚP jako součást ploch Z21f a Z21e navazujících na plánovaný obchvat. Skutečné trasování zeleně uzpůsobit dle trasování obchvatu.	Z21f a Z21e	3 307	
NU 4	parkově upravená plocha	Moravská Třebová	Č	25	rezerva pro možnost vytvoření jednoduché parkové či parkově upravené plochy v souvislosti s hustou výstavbou i ÚP plánovaná výstavbou v bydlení v rodinných domech v okolních parcelách vymezených ÚP	Z60 ZV = veřejná zeď	3 369	
NP 5	park a zeď sportoviště	Moravská Třebová	Č	80	Dle ÚP: Plocha navržená pro centrální parkové náměstí s možností ploch pro sport, dostavby západního sektoru města. Plocha bude řešena ÚS. Doporučujeme do ÚS řešit formou husté kostry vzrůstných stromů doplňující sportovní plochy (stromy vybraných s ohledem na aktuální tendence probíhající klimatické změny), travnatých ploch ve vhodném režimu péče. Do územní studie zpracovat požadavek na maximální využití srážkové vody, minimalizovat množství zpevněných a vodu nepropustných povrchů.	Z62 Veřejný rekreační park - PV, ZO	26 759	
NT 6	ochranná zeď	Moravská Třebová	Č	90	Dle ÚP plocha navržená pro protihluková opatření - hluk z I/35. Doporučujeme výsadbu stromové kostry z dřevin vybraných s ohledem na rychlost růstu a současně adaptovaných na klimatickou změnu (nároky na vláhu, snášenlivost tepla apod.). Doplnit keřové patro s výrazným zastoupením domácích druhů keřů.	Z63 Zeď ochranná pro rodinné domy v lokalitě Z8a - ZO	26 852	
NU 7	parkově upravená plocha	Moravská Třebová	Č	90	Dle ÚP plocha navržená současně i pro protihluková opatření - hluk z I/35. Vedle husté clony k silnici I/35 doporučujeme zbytek plochy jednoduše parkově upravit, spíše přírodním charakterem s možností krátkodobé rekreace (posezení apod.).	Z64 Zeď na veřejných prostranstvích pro rodinné domy v lokalitě Z9 - ZV	14 005	

Označení nové plochy zeleně	Funkční typ nové zeleně	Katastr. území	Majetek města MT	Majetek města (%)	Popis navrženého stavu	Navržené funkční využití či změny dané plochy dle územního plánu	Výměra plochy (m ²)	Délka stromořadí (m)
N KR 8	parkově upravená plocha krajinné rekreace	Moravská Třebová	Č	90	Dle ÚP: 10 Rekreční a sportovní areál Ovčácká dolina - přírodní areál s plochami pro sport. - ZP+OS Plocha navržená pro zeleň - přírodního charakteru (ZP) a pro sport (OS). Při návrhu je třeba počítat s řešením problému přiválových vod formou suchých zdrží, na vyvýšených bocích doliny se navrhuje plochy pro tělovýchovu a sport. Doporučujeme zpracovat zahradně architektonickou studii možného řešení lokality. Nově navržená plocha zeleně je situována v blízkosti pávané zástavby Je zde patrný potenciál vybudovat rekreační vycházkový okruh pro procházky, venčení psů, běh, jízdu na kole a další možnosti trávení volného času venku. Měl by zde vzniknout také prostor pro aktivity a hry dětí. Herní prvky z přírodních materiálů by měly tvaroslovně zapadat do krajiny. Stejně tak mobiliář, nejlépe ve formě rustikálních dřevěných klád nebo trámů. V segmentu za využití terénních nerovností například "mini" dráha na kola apod. S ohledem na komunikační síť a přístupnost z okolních ploch zvážit situování hřiště. Atraktivitu plochy mohou zvýšit i herní prvky pro dospělé - například petanque, kuželky, disk golf, venkovní posilovna, případně prostor pro grilování,	Z 10 Rekreční a sportovní areál Ovčácká dolina - přírodní areál s plochami pro sport. - ZP+OS	26 753	
N KST 9	krajinné stromořadí	Moravská Třebová	A		krajinné stromořadí (krajinná struktura) - fragmentace zemědělské krajiny. Stromořadím navázat na blízkost polních cest (lemování potencionálních pěších tras), nebo stromořadí bude tvořit nový krajinný prvek s pozitivní ekologickou funkcí (biotop, vliv na erozi, zpomalení větrného proudění, zadržení vody apod.). Možno doplnit lemem/ podsadbou domácích druhů keřů.			308
N KST 10	krajinné stromořadí	Moravská Třebová	Č	80	krajinné stromořadí (krajinná struktura) - fragmentace zemědělské krajiny. Stromořadím navázat na blízkost polních cest (lemování potencionálních pěších tras), nebo stromořadí bude tvořit nový krajinný prvek s pozitivní ekologickou funkcí (biotop, vliv na erozi, zpomalení větrného proudění, zadržení vody apod.). Možno doplnit lemem/ podsadbou domácích druhů keřů.			1 063
N KST 11	krajinné stromořadí	Moravská Třebová	A		krajinné stromořadí (krajinná struktura) - fragmentace zemědělské krajiny. Stromořadím navázat na blízkost polních cest (lemování potencionálních pěších tras), nebo stromořadí bude tvořit nový krajinný prvek s pozitivní ekologickou funkcí (biotop, vliv na erozi, zpomalení větrného proudění, zadržení vody apod.). Možno doplnit lemem/ podsadbou domácích druhů keřů.			272
N KST 12	krajinné stromořadí	Moravská Třebová	A		krajinné stromořadí (krajinná struktura) - fragmentace zemědělské krajiny. Stromořadím navázat na blízkost polních cest (lemování potencionálních pěších tras), nebo stromořadí bude tvořit nový krajinný prvek s pozitivní ekologickou funkcí (biotop, vliv na erozi, zpomalení větrného proudění, zadržení vody apod.). Možno doplnit lemem/ podsadbou domácích druhů keřů.			204
N KST 13	krajinné stromořadí	Boršov u Moravské Třebové	A		krajinné stromořadí (krajinná struktura) - fragmentace zemědělské krajiny. Stromořadím navázat na blízkost polních cest (lemování potencionálních pěších tras), nebo stromořadí bude tvořit nový krajinný prvek s pozitivní ekologickou funkcí (biotop, vliv na erozi, zpomalení větrného proudění, zadržení vody apod.). Možno doplnit lemem/ podsadbou domácích druhů keřů.			177
N KST 14	krajinné stromořadí	Boršov u Moravské Třebové	Č	95	krajinné stromořadí (krajinná struktura) - fragmentace zemědělské krajiny. Stromořadím navázat na blízkost polních cest (lemování potencionálních pěších tras), nebo stromořadí bude tvořit nový krajinný prvek s pozitivní ekologickou funkcí (biotop, vliv na erozi, zpomalení větrného proudění, zadržení vody apod.). Možno doplnit lemem/ podsadbou domácích druhů keřů.			129

Označení nové plochy zeleně	Funkční typ nové zeleně	Katastr. území	Majetek města MT	Majetek města (%)	Popis navrženého stavu	Navržené funkční využití či změny dané plochy dle územního plánu	Výměra plochy (m ²)	Délka stromořadí (m)
N KST 15	krajinné stromořadí	Boršov u Moravské Třebové	A		krajinné stromořadí (krajinná struktura) - fragmentace zemědělské krajiny. Stromořadím navázat na blízkost polních cest (lemování potenčních pěších tras), nebo stromořadí bude tvořit nový krajinný prvek s pozitivní ekologickou funkcí (biotop, vliv na erozi, zpomalení větrného proudění, zadržování vody apod.). Možno doplnit lemem/ podsadbou domácích druhů keřů.			92
N KST 16	krajinné stromořadí	Boršov u Moravské Třebové	A		krajinné stromořadí (krajinná struktura) - fragmentace zemědělské krajiny. Stromořadím navázat na blízkost polních cest (lemování potenčních pěších tras), nebo stromořadí bude tvořit nový krajinný prvek s pozitivní ekologickou funkcí (biotop, vliv na erozi, zpomalení větrného proudění, zadržování vody apod.). Možno doplnit lemem/ podsadbou domácích druhů keřů.			882
N KST 17	krajinné stromořadí	Boršov u Moravské Třebové	A		krajinné stromořadí (krajinná struktura) - fragmentace zemědělské krajiny. Stromořadím navázat na blízkost polních cest (lemování potenčních pěších tras), nebo stromořadí bude tvořit nový krajinný prvek s pozitivní ekologickou funkcí (biotop, vliv na erozi, zpomalení větrného proudění, zadržování vody apod.). Možno doplnit lemem/ podsadbou domácích druhů keřů.			1 072
N KST 18	krajinné stromořadí	Boršov u Moravské Třebové	A		krajinné stromořadí (krajinná struktura) - fragmentace zemědělské krajiny. Stromořadím navázat na blízkost polních cest (lemování potenčních pěších tras), nebo stromořadí bude tvořit nový krajinný prvek s pozitivní ekologickou funkcí (biotop, vliv na erozi, zpomalení větrného proudění, zadržování vody apod.). Možno doplnit lemem/ podsadbou domácích druhů keřů.			1 171
N KST 19	krajinné stromořadí	Boršov u Moravské Třebové	Č	95	krajinné stromořadí (krajinná struktura) - fragmentace zemědělské krajiny. Stromořadím navázat na blízkost polních cest (lemování potenčních pěších tras), nebo stromořadí bude tvořit nový krajinný prvek s pozitivní ekologickou funkcí (biotop, vliv na erozi, zpomalení větrného proudění, zadržování vody apod.). Možno doplnit lemem/ podsadbou domácích druhů keřů.			1 075
N KST 20	krajinné stromořadí	Boršov u Moravské Třebové	A		krajinné stromořadí (krajinná struktura) - fragmentace zemědělské krajiny. Stromořadím navázat na blízkost polních cest (lemování potenčních pěších tras), nebo stromořadí bude tvořit nový krajinný prvek s pozitivní ekologickou funkcí (biotop, vliv na erozi, zpomalení větrného proudění, zadržování vody apod.). Možno doplnit lemem/ podsadbou domácích druhů keřů.			816
N KST 21	krajinné stromořadí	Boršov u Moravské Třebové	A		krajinné stromořadí (krajinná struktura) - fragmentace zemědělské krajiny. Stromořadím navázat na blízkost polních cest (lemování potenčních pěších tras), nebo stromořadí bude tvořit nový krajinný prvek s pozitivní ekologickou funkcí (biotop, vliv na erozi, zpomalení větrného proudění, zadržování vody apod.). Možno doplnit lemem/ podsadbou domácích druhů keřů.			1 389
N KST 23	krajinné stromořadí	Boršov u Moravské Třebové	Č	5	krajinné stromořadí (krajinná struktura) - fragmentace zemědělské krajiny. Stromořadím navázat na blízkost polních cest (lemování potenčních pěších tras), nebo stromořadí bude tvořit nový krajinný prvek s pozitivní ekologickou funkcí (biotop, vliv na erozi, zpomalení větrného proudění, zadržování vody apod.). Možno doplnit lemem/ podsadbou domácích druhů keřů.			142

Označení nové plochy zeleně	Funkční typ nové zeleně	Katastr. území	Majetek města MT	Majetek města (%)	Popis navrženého stavu	Navržené funkční využití či změny dané plochy dle územního plánu	Výměra plochy (m ²)	Délka stromořadí (m)
N KST 24	krajinné stromořadí	Boršov u Moravské Třebové	Č	20	krajinné stromořadí (krajinná struktura) - fragmentace zemědělské krajiny. Stromořadím navázat na blízkost polních cest (lemování potenčních pěších tras), nebo stromořadí bude tvořit nový krajinný prvek s pozitivní ekologickou funkcí (biotop, vliv na erozi, zpomalení větrného proudění, zadržování vody apod.). Možná doplnit lemem/ podsadbou domácích druhů keřů.			124
N ST 25	stromořadí	Moravská Třebová	A		doplnění stromořadí - prostorotvorná a urbanistická funkce, propojení nového parku s okolní zástavbou			149
N T 26	ochranná zeleň	Moravská Třebová	A		clona izolační zeleně, doporučena ÚP jako součást ploch Z21f a Z21e navazujících na plánovaný obchvat (zde izolační zeleň mezi výrobou a lokalitou sta rodinné bydlení). Skutečné trasování zeleně uzpůsobit dle trasování obchvatu.	Z21f a Z21e, z29a		917
N U 27	parkově upravená plocha (částečně ochranná zeleň)	Moravská Třebová	A		rezerva pro možnost vytvoření jednoduché parkové či parkově upravené plochy v souvislosti (jako součást) budoucí výstavby bydlení v rodinných domech v okolních parcelách vymezených ÚP. (ÚP doporučuje řešit formou územní studie). Pro tuto studii doporučujeme, aby předmětné plochy zeleně mohli současně odclonit od okolních ploch a funkcí (izolační clona eliminující hluk, prašnost apod.), ale současně být parkově upravená - instalace jednoduchého mobiliáře (možnost posezení, jednoduché herní prvky), parkové a okrasné zeleně (lemy okrasných keřů, stromová kostra z vhodných druhů listnatých stromů) pro využití a krátkodobou rekreaci (procházky, venčení psů, setkávání) obyvatel z okolních ploch bydlení.	ZV, Z21d (BI)		10 819

Poznámka: při návrhu nových ploch zeleně byly zohledněny požadavky/podmínky vymezené platným územním plánem města Moravská Třebová.

5.6. POTENCIÁL PRO SITUOVÁNÍ NOVÝCH VÝSADEB STROMŮ – ODBORNÝ ODHAD

V rámci hodnocení každé plochy zeleně byl stanoven případný potenciál pro situování nových výsadeb stromů (detailní informace viz tabulky hodnocení jednotlivých ploch zeleně).

Potenciální počet dalších možných nových výsadeb stromů na plochách městské zeleně na území města MORAVSKÁ TŘEBOVÁ - odborný odhad (městská zeď - intravilán) (stávající plochy zeleně - bez nově navržených ploch zeleně)				
Katastrální území	BEZ bez rozlišení majetkových vztahů		POUZE plochy v majetku nebo v částečném majetku města MORAVSKÁ TŘEBOVÁ	
	Počet ploch pro potencionální novou výsadbu stromů (ks)	Potenciální počet nových výsadeb stromů - odhad (ks)	Počet ploch pro potencionální novou výsadbu stromů (ks)	Potenciální počet nových výsadeb stromů - odhad (ks)
Moravská Třebová	108	934	87	813
Boršov u Moravské Třebové	10	84	8	48
Celkem	118	1018	95	861

Komentář a interpretace:

Tabulka vymezuje počet možných ploch a následně i počet možných výsadeb nových stromů. Na celkem 118 plochách městské a krajinné zeleně je možné potenciálně vysadit **1 018 ks nových stromů**:

- celkem **861 ks** z těchto **stromů** může být potencionálně vysazeno na plochách (celkem na 95 lokalitách) ve vlastnictví či částečném vlastnictví města Moravská Třebová.
- tyto plochy tak mohou být vnímány jako plochy k situování **náhradní výsadby dřevin** ve smyslu § 9 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, nebo jako plochy územních rezerv pro další možné situování nových výsadeb (dotační fondy, zvyšování kvality prostředí města apod.).

Metodická poznámka:

- *potenciální počet možných nových výsadeb stromů byl určen **odborným odhadem** se zachováním nebo zlepšením kompozičních, estetických, ekologických a funkčních vlastností plochy zeleně,*
- *z logiky terénního průzkumu **nejsou** v tomto odhadu **zohledněny** případné limity vyplývající z existence **inženýrských sítí** či jejich ochranných pásem na dané ploše zeleně:*
 - *Toto musí být ověřeno před plánováním případné výsadby.*
 - *Výsledné (reálné) množství bude po těchto úpravách pravděpodobně tedy sníženo.*
- *Do bilance nejsou zahrnuty nově navržené plochy zeleně a nově navržené stromořadí (bilance vychází pouze ze stávajících ploch a stávajících stromořadí).*
- **Návrh prostorové struktury** nelze plošně zobecnit a je uzpůsoben každé konkrétní lokalitě. Případný návrh dosadeb a úpravy prostorové struktury nejen dřevin, ale i ostatních vegetačních prvků, je tak pro každou plochu zeleně komentován či kategorizován individuálně viz příloha: **Příloha: 03. Databáze (tabulky) hodnocení jednotlivých ploch zeleně a návrhu jejich rozvoje.**

5.7. SEZNAM VHODNÝCH DRUHŮ STROMŮ PRO NOVÉ VÝSADBY

- Na základě terénního průzkumu byl sestaven seznam vhodných druhů stromů pro výsadby:
 - Uličních stromořadí či stromů situovaných v intravilánu města.
 - Krajinných stromořadí v extravilánu města či jiných plochách krajinné zeleně.
- Seznam **vhodných druhů stromů pro nové výsadby** je dělen dle:
 - Lokality použití (charakter podmínek: město, krajina).
 - Dle velikostní kategorie (celkem 4 velikostní kategorie dle přibližné velikosti dřevin v dospělosti).

V případě výběru stromů do stromořadí (resp. při jakémkoliv výběru stromů pro výsadby, použití pro stromořadí není podmínkou) je dále uvedený seznam rozdělen do několika kategorií. Hlavním parametrem každé kategorie je umístění (krajina vs. město) a velikostní kategorie stromů formou **kódu typu stromořadí dle jeho velikostní kategorie**, potencionálně uplatnitelného v dané ulici či prostoru. Následně je tedy nutné dle tohoto kódu dohledat v níže uvedeném seznamu přehled možných druhů dřevin a z nich vybrat nejvhodnější konkrétní taxon pro dané použití.

*POZNÁMKA: výběr konkrétního taxonu musí být vždy **zohledněny lokální podmínky a účel použití**. Použití i jiných taxonů, vhodných pro dané podmínky a funkci se **nevylučuje**.*

LEGENDA

Typ stromořadí - kód

Kombinace složena z:

typ prvku:	ST (stromořadí)
typ lokality použití:	M (město), K (krajina), M/T (město i krajina)
Velikostní kategorie	1, 2, 3, 4 (klíč viz níže)

Příklad: ST-M-2 = stromořadí do městského prostředí, velikostní kategorie 2

Příklad: ST-K-4 = stromořadí do krajiny, velikostní kategorie 4

Velikostní kategorie

1	trvalkové, travinné či keřové formace
2	cca 4-8(10) m
3	cca 8-18(20) m
4	cca (15)18-30(40) m

Při výběru vhodného taxonu dále NUTNO zohlednit:

- lokalizaci v travnaté ploše, travnatém pásu, nebo zpevněné ploše (viz samostatná kolonka přehledu)
- přítomnost a intenzitu zimního solení komunikací
- specifické vlastnosti daného taxonu (alergenita, požadavky na stanoviště - vláha, velikost prokořenitelného prostoru, nároky na světlo, apod.)
- cíle výsadby na daném stanovišti (kompoziční, historické, estetické, provozní, ekologické, mikroklimatické, hygienické apod.)
- délku požadované (předpokládané) funkčnosti.

Přehled sestaven dle informací publikovaných v níže citovaných pracích a dle vlastních zkušeností autorů.

MÁLEK, Zdeněk, Petr HORÁČEK a Zdeněk KIESENBAUER. Stromy pro sídla a krajinu. Olomouc: Petr Baštan ve spolupráci s firmou Arboeko, 2012. ISBN 978-80-87091-36-4.

PEJCHAL, M. Arboristika I: obecná dendrologie. 1. vyd. Mělník: Vyšší odborná škola zahradnická a střední zahradnická škola Mělník, 2008. 170 s.

STROMOŘADÍ - MĚSTSKÉ PROSTŘEDÍ - VELIKOSTNÍ KATEGORIE 1												
Velikost prostoru ulice, limity a velikost prokořteného prostoru, přítomnost inženýrských sítí apod. neumožňují výsadbu klasického stromořadí. V tomto případě je možno kvalitu uličního prostoru a doprovodných zelených pásů zatraktivnit výsadbou: a) keřů na kmínku (např. kultivary Cornus mas, Laburnum sp, Syringa sp.) b) extenzivních nenáročných záhonů květin (kerofytů i a xerothermů trvalky, okrasné traviny, letničky z přímého výsevu apod.). Detailněji viz inspirační tabule.												
STROMOŘADÍ - MĚSTSKÉ PROSTŘEDÍ - VELIKOSTNÍ KATEGORIE 2												
Typ stromořadí (KÓD)	Použití: lokalita	zelené pásy/ trávník	zpevněné plochy	Taxon latinsky	Taxon český	Typ koruny	Klima- zóna	Ovocný/ okrasný	Velikostní -kategorie	Výška	Šířka	Poznámka
ST-M-2	město	ano	ano	Acer platanoides 'Globosum'	javor mlč	ploše kulovitá	4	okrasný	2	5-7	5-7	Občas namrzá, medovice
ST-M-2	město	ano	ano	Amelanchier arborea 'Robin Hill'	muchovník stromovitý	vejčitá	5b	okrasný	2	5-7	4	Odolává posypovým solím
ST-M-2	město	ano	ano	Amelanchier lamarckii 'Ballerina'	muchovník Lamarckův	trychtýřovitá	5a	okrasný	2	4-6	4-6	Plody, snáší posypovou sůl
ST-M-2	město	ano	ano	Catalpa bignonioides 'Nana'	katalpa trubačovitá	ploše kulovitá	6b	okrasný	2	4-10	5-8	Odolná vedru, měkké kořeny, neplodí, citlivá k zasažení
ST-M-2	město	ano	ano	Crataegus x prunifolia 'Splendens'	hloh silvoholistý	kuželovitá	5a	okrasný	2	5-7	4-5	Odolný přísuškům, citlivý k soli, plody
ST-M-2	město	ano	ano	Crataegus laevigata 'Paul's Scarlet'	hloh obecný	kulovitá	5b	okrasný	2	4-8	4-6	Citlivý k posypovým solím, medovice
ST-M-2	město	ano	ano	Fraxinus excelsior 'Globosum'	jasan ztepilý	kulovitá	4	okrasný	2	4-6	4-5	Snese zasažení, narušuje okolí svými kořeny
ST-M-2	město	ano	ano	Koelreuteria paniculata	svítle latnatý	ploše kulovitá	6b	okrasný	2	5-8	5	Obtížně vypěstovat vysoký kmen, snáší vedro i sucho, špatně odolává soli
ST-M-2	město	ano	ano	Malus baccata 'Street Parade'	jabloň drobnoplodá	vejčitá	4	okrasný	2	5-8	4-5	Citlivý na posypovou sůl, špatně snáší sucho
ST-M-2	město	ano	ano	Malus 'Rudolph'	jabloň	kulovitá	3	okrasný	2	6-8	5-7	Citlivý na posypovou sůl, špatně snáší sucho
ST-M-2	město	ano	ano	Prunus 'Accolade'	třešeň	trychtýřovitá	6a	okrasný	2	4-8	5-7	Nemá rád zamokřená stanoviště ani sůl
ST-M-2	město	ano	ano	Prunus x gondouinii 'Schnee'	višeň Gondounova	kulovitá	6a	okrasný	2	5-6	3-5	Citlivý k zasažení
ST-M-2	město	ano	ano	Prunus x schmittii	Schmittova	vejčitá	5a	okrasný	2	5-8	3	Citlivý k zasažení
ST-M-2	město	ano	ano	Prunus cerasifera 'Nigra'	slivoň myrabalán	kuželovitá	5a	okrasný	2	6-8	4-6	Nesnáší sůl, červené listy
ST-M-2	město	ano	ano	Prunus fruticosa 'Globosa'	třešeň křovitá	kulovitá	6a	okrasný	2	4	4	Nemá rád sůl
ST-M-2	město	ano	ano	Prunus padus 'Nana'	střemcha obecná	kulovitá	3	okrasný	2	4-6	4	Citlivý k posypovým solím
ST-M-2	město	ano	ano	Prunus sargentii 'Rancho'	třešeň Sargentova	trychtýřovitá	5b	okrasný	2	6-9	3	Citlivý k zasažení
ST-M-2	město	ano	ano	Prunus serrulata 'Amanogawa'	třešeň plíovitá	sloupovitá	6a	okrasný	2	5-7	1-2	V mimořádných zimách namrzá, vyžadují otevřenou půdu, klejotok
ST-M-2	město	ano	ano	Prunus subhirtella 'Autumnalis'	višeň chloupkatá	trychtýřovitá	6b	okrasný	2	5-8	6-8	Nesnáší sůl a zamokřená stanoviště
ST-M-2	město	ano	ano	Prunus subhirtella 'Autumnalis Rosea'	višeň chloupkatá	trychtýřovitá	6b	okrasný	2	5-8	6-8	Nesnáší sůl
ST-M-2	město	ano	ano	Prunus virginiana 'Shubert'	střemcha viržinská	oválná	5a	okrasný	2	5-8	4	Nesnáší sůl
ST-M-2	město	ano	ano	Robinia pseudoacacia 'Umbraculifera'	trnovník akát	kulovitá	5a	okrasný	2	4-6	4-6	Nekvete, neplodí, snese město i přísušky, posypové soli
ST-M-2	město	ano	ano	Sorbus x thuringiaca 'Fastigiata'	jeřáb durýšský	vejčitá	5b	okrasný	2	5-7	3-5	Citlivý k soli
ST-M-2	město	ano	ano	Tilia tomentosa 'Silver Globe'	lípa stříbrná	kulovitá	6a	okrasný	2	4-6	4-6	Citlivý k zasažení
STROMOŘADÍ - MĚSTSKÉ PROSTŘEDÍ - VELIKOSTNÍ KATEGORIE 3												
Typ stromořadí (KÓD)	Použití: lokalita	zelené pásy/ trávník	zpevněné plochy	Taxon latinsky	Taxon český	Typ koruny	Klima- zóna	Ovocný/ okrasný	Velikostní -kategorie	Výška	Šířka	Poznámka
ST-M-3	město	ano	ano	Acer x freemanii 'Autumn Blaze'	javor Freemanův	vejčitá	4	okrasný	3	12-15	8-12	Vyžaduje vlhčí a kyslejší půdu, citlivý na posypovou sůl
ST-M/K-3	město, krajina	ano	ano	Acer campestre	javor babyka	kuželovitá	5a	okrasný	3	10-15	5-10	Snese zasažení přes nadzemní části rostlin, výsadba s balem
ST-M-3	město	ano	ano	Acer campestre 'Elegant'	javor babyka	vejčitá	5a	okrasný	3	6-12	3-5	Odolný vůči městskému prostředí i soli, medovice
ST-M-3	město	ano	ano	Acer campestre 'Elsrijk'	javor babyka	vejčitá	5a	okrasný	3	8-12	4-6	Snese sucho
ST-M-3	město	ano	ano	Acer campestre 'Red Shine'	javor babyka	vejčitá	5a	okrasný	3	8-10	6-8	Snáší město, sůl i přísušky, medovice
ST-M-3	město	ano	ano	Acer platanoides 'Cleveland'	javor mlč	kulovitá	4	okrasný	3	10-15	6-12	Citlivý k soli, mrazové trhliny
ST-M-3	město	ano	ano	Acer platanoides 'Columnare'	javor mlč	sloupovitá	4	okrasný	3	10-20	4-8	Citlivý k zasažení
ST-M-3	město	ano	ano	Aesculus x carnea 'Briotii'	jírovec pletový	kuželovitá	5b	okrasný	3	10-15	8-12	Citlivý k zasažení
ST-M-3	město	ano	ano	Aesculus hippocastanum 'Pyramidalis'	jírovec madal	kulovitá	4	okrasný	3	8-15	6	Plody, citlivý k zasažení, klíněnka
ST-M-3	město	ano	ano	Celtis occidentalis	břestovec západní	kulovitá	5b	okrasný	3	15-20	15-20	Suchovzdorný a odolný vedru, sazej s balem, citlivý k zasažení
ST-M-3	město	ano	ano	Crataegus laevigata 'Alboplana'	hloh obecný	kulovitá	5b	okrasný	3	10	5	Neplodí, citlivý k posypové soli, medovice

ST-M-3	město	ano	ano	Ginkgo biloba 'Tremonia'	jinan dvouláčkový	sloupovitá	5b	okrasný	3	15-20	3-8	Vytváří pouze nepáchnoucí samčí plody, toleruje zasažení
ST-M-3	město	ano	ano	Gleditsia triacanthos 'Moraine'	dřezovec trojitrný	nepravidelná	6a	okrasný	3	15-20	10	Snese zasažení, odolává suchu, kořeny mohou narušovat konstrukce
ST-M-3	město	ano	ano	Gleditsia triacanthos 'Skyline'	dřezovec trojitrný	vejčitá	6a	okrasný	3	15-20	7-10	Snese zasažení, odolává suchu, kořeny mohou narušovat konstrukce
ST-M-3	město	ano	ano	Gleditsia triacanthos 'Sunburst'	dřezovec trojitrný	vejčitá	6a	okrasný	3	8-12	6-10	Snese zasažení, odolává suchu, kořeny mohou narušovat konstrukce
ST-M-3	město	ano	ano	Paulownia tomentosa	pavlovnie plstnatá	kulovitá	6b	okrasný	3	10-20	12-15	Ve vyšším věku křehké dřevo, odolný vůči větru i suchu, sázet s balem, v mládí namrzá, tolerantní k zasažení
ST-M-3	město	ano	ano	Platanus x acerifolia 'Alphen's Globe'	platanus javorolistý	vejčitá	6a	okrasný	3	8-10	10	Snese zasažení přes půdu, snáší vedro, kořeny narušují konstrukce
ST-M-3	město	ano	ano	Platanus x acerifolia 'Pyramidalis'	platanus javorolistý	pyramidální	6a	okrasný	3	15-20	10-12	Snese zasažení přes půdu, snáší vedro, kořeny narušují konstrukce
ST-M/K-3	město, krajina	ano	ano	Prunus avium 'Plena'	třešeň ptačí	vejčitá	5a	okrasný	3	8-12	4-6	Neroste v zamokřených půdách, špatně snáší posypovou sůl, sterilní bez plodů
ST-M-3	město	ano	ano	Prunus maackii 'Amber Beauty'	střemcha Maackova	kuželovitá	4	okrasný	3	10-15	4-6	Citlivý k posypovým solím
ST-M-3	město	ano	ano	Prunus sargentii	třešeň Sargentova	kulovitá	5b	okrasný	3	7-12	7-15	Citlivý k zasažení
ST-M-3	město	ano	ano	Prunus serrulata 'Kanzan'	třešeň pilovitá	trychtýřovitá	6a	okrasný	3	7-10	5-8	Nesnáší sůl
ST-M-3	město	ano	ano	Prunus serrulata 'Sunset Boulevard'	třešeň pilovitá	oválná	6a	okrasný	3	8-10	4-6	Nesnáší sůl
ST-M-3	město	ano	ano	Pyrus calleryana 'Chanticleer'	hrušeň Calleryova	vejčitá	5b	okrasný	3	8-12	5-7	Někdy poškozen mrazy, snáší sucho i vedro, sázet na jaře s balem, plody menší
ST-M-3	město	ano	ano	Pyrus communis 'Beech Hill'	hrušeň obecná	vejčitá	5a	okrasný	3	9-12	5-7	Snese sucho i znečištěné prostředí, citlivý vůči zasažení, plody
ST-M-3	město	ano	ano	Quercus robur 'Fastigiata Koster'	dub letní	sloupovitá	4	okrasný	3	10-15	3-5	Snese sucho, toleruje sůl, sázet se zemním balem rostlin, ve vyšším věku křehké dřevo, snáší sucho i vedro, kořenové výmlady
ST-M-3	město	ano	ano	Robinia pseudoacacia 'Bessoniana'	trnovník akát	oválná	5a	okrasný	3	15-20	10-15	Snese sucho i sůl, kořeny poškozují konstrukce cest
ST-M-3	město	ano	ano	Robinia pseudoacacia 'Unifoliola'	trnovník akát	vejčitá	5a	okrasný	3	15-20	8-10	Převážně větve, snese sůl i letní přísušky, kořeny mohou poškozovat konstrukce cest
ST-M-3	město	ano	ano	Robinia viscosa 'Vik'	trnovník lepkavý	kulovitá	6a	okrasný	3	10-15	6-10	Snese sucho, citlivý k zasažení
ST-M-3	město	ano	ano	Sorbus aria 'Magnifica'	jeřáb muk	vejčitá	5a	okrasný	3	6-12	4-7	Nesnáší sůl ani přísušky
ST-M/K-3	město, krajina	ano	ano	Sorbus aucuparia	jeřáb ptačí	kuželovitá	3	okrasný	3	5-15	4-6	Odolává přísuškům, vysazovat s balem, nesnáší sůl
ST-M/K-3	město, krajina	ano	ano	Sorbus domestica	jeřáb oskeruše	kulovitá	6b	ovocný	3	10-15	10-15	Citlivý k soli
ST-M-3	město	ano	ano	Sorbus intermedia	jeřáb prostřední	kuželovitá	5a	okrasný	3	8-15	7-12	Citlivý k soli
ST-M-3	město	ano	ano	Sorbus intermedia 'Brouwers'	jeřáb prostřední	kuželovitá	5a	okrasný	3	10-12	5-7	Medovice, špatně snáší zasažení, letní přísušky, alergenní pyl
ST-M-3	město	ano	ano	Tilia cordata 'Greenspire'	lípa malolistá	kuželovitá	4	okrasný	3	15-18	10-12	Medovice, špatně snáší zasažení, letní přísušky, alergenní pyl
ST-M-3	město	ano	ano	Tilia cordata 'Rancho'	lípa malolistá	vejčitá	4	okrasný	3	8-12	4-7	Medovice, špatně snáší zasažení, letní přísušky, alergenní pyl
ST-M-3	město	ano	ano	Tilia cordata 'Roelvo'	lípa malolistá	kuželovitá	4	okrasný	3	12-15	8-12	Medovice, špatně snáší zasažení, letní přísušky, alergenní pyl
ST-M-3	město	ano	ano	Tilia platyphyllos 'Fastigiata'	lípa velkolistá	kuželovitá	4	okrasný	3	10-15	5-8	Medovice, špatně snáší zasažení, letní přísušky, alergenní pyl
ST-M-3	město	ano	ano	Tilia platyphyllos 'Rubra'	lípa velkolistá	vejčitá	4	okrasný	3	15-20	15-20	Medovice, špatně snáší zasažení, letní přísušky, alergenní pyl
ST-M-3	město	ano	ano	Ulmus 'Clusius'	jílm	vejčitá	5	okrasný	3	15-20	8-10	Citlivý k zasažení, může poškozovat konstrukce cest, odolný vůči grafioze
ST-M-3	město	ano	ano	Ulmus 'Dodoens'	jílm	oválná	5	okrasný	3	12-15	5-8	Citlivý k zasažení a přísuškům
ST-M-3	město	ano	ano	Ulmus 'Lobel'	jílm	oválná	5a	okrasný	3	12-15	4-6	Není odolný vůči grafioze, nesnáší vysychavé půdy a zasažení
STROMOŘADÍ - MĚSTSKÉ PROSTŘEDÍ - VELIKOSTNÍ KATEGORIE 4												
Typ stromořadí (KÓD)	Použití: lokalita	zeleně pásy/ travník	zpevněné plochy	Taxon latinský	Taxon český	Typ koruny	Klima-zóna	Ovocný/okrasný	Velikostní-kategorie	Výška	Šířka	Poznámka
ST-M/K-4	město, krajina	ano		Acer platanoides	javor mléč	oválná	4	okrasný	4	20-30	15-20	Snese zasažení přes nadzemní části rostlin, citlivý na ztuhnutí a překrytí půdy

ST-M/K-4	město, krajina	ano		Acer pseudoplatanus	javor klen	oválná	4	okrasný	4	20-30	15-20	Snese zasolení přes nadzemní části rostlin, citlivý na zhutnění a překrytí půdy, tvorba medovice
ST-M/K-4	město, krajina	ano	ano	Aesculus hippocastanum	jírovec maďal	oválná	4	okrasný	4	20-30	15-20	Snese zasolení přes nadzemní části rostlin, citlivý na vedro a zhutnění půdy, plody, kliněnka
ST-M/K-4	město, krajina	ano		Betula pendula		vejčitá	2	okrasný	4	15-25	7-12	Snese zasolení přes půdu i přes nadzemní části rostlin, citlivý na vedro, měkké kořeny, sázet s balem
ST-M-4	město	ano	ano	Corylus colurna	líška turecká	kuželovitá	5b	okrasný	4	15-25	8-12	Suchovzdorný a odolný vůči vedru, sázet s balem
ST-M/K-4	město, krajina	ano	ano	Fraxinus excelsior	jasan ztepilý	vejčitá	4	okrasný	4	20-40	10-30	Toleruje zasolení, samičí plody páchnou
ST-M-4	město	ano	ano	Ginkgo biloba	jinan dvoulaločný	pyramidální	5b	okrasný	4	15-30	10-15	Výsadbu tohoto taxonu vždy zvážit vzhledem k charakteru lokality a požadovaným funkcím.
ST-M/K-4	město, krajina	ano	ano	Polulus nigra 'Italica'	topol černý vlašský	sloupovitá	2	okrasný	4	25-40	3-8	Snáší městské prostředí, tolerantní vůči soli, potřebuje vláhu
ST-M-4	město	ano	ano	Quercus palustris	dub bahenní	kuželovitá	5b	okrasný	4	15-25	10-15	
ST-M/K-4	město, krajina	ano	ano	Quercus petraea	dub zimní	vejčitá	5	okrasný	4	20-30	15-20	Snese dlouhodobě sucha, plody
ST-M/K-4	město, krajina	ano		Quercus robur	dub letní	kulovitá	4	okrasný	4	20-40	15-30	Snese zasolení přes půdu, dlouhodoběji zaplavení, sucho, plody
ST-M-4	město	ano	ano	Sophora japonica	jerlín japonský	kulovitá	6b	okrasný	4	15-25	12-20	Snese zasolení přes půdu, snáší vedro i sucho, sázet s balem
ST-M-4	město	ano	ano	Tilia x euchlora	lípa zelená	vejčitá	5b	okrasný	4	15-25	10-15	Medovice, špatně snáší zasolení, letní přísušky, alergenní pyl
ST-M-4	město	ano	ano	Tilia x europaea 'Pallida'	lípa obecná	oválná	4	okrasný	4	20-30	12-20	
ST-M-4	město	ano	ano	Tilia americana 'Nova'	lípa americká	vejčitá	5b	okrasný	4	20-30	20	Citlivý k zasolení a přísuškám
ST-M/K-4	město, krajina	ano	ano	Tilia cordata	lípa malolistá	vejčitá	4	okrasný	4	18-25	10-15	Snese zasolení přes půdu i přes nadzemní části rostlin, medovice, alergenní pyl
ST-M/K-4	město, krajina	ano		Tilia platyphyllos	lípa velkolistá	vejčitá	4	okrasný	4	20-40	18-25	Snese zasolení přes půdu i přes nadzemní části rostlin, vyžaduje kvalitní půdy, citlivá ke zhutnění půdy, medovice
ST-M-4	město	ano	ano	Tilia tomentosa 'Brabant'	lípa stříbrná	vejčitá	6b	okrasný	4	20-25	15-20	Snese přísušky, citlivý k zasolení, alergenní pyl
STROMOŘADÍ - KRAJINNÉ PROSTŘEDÍ - VELIKOSTNÍ KATEGORIE 2												
Typ stromořadí (KÓD)	Použití: lokalita	zelené pásy/ trávník	zpevněné plochy	Taxon latinsky	Taxon český	Typ koruny	Klima-zóna	Ovocný/okrasný	Velikostní-kategorie	Výška	Šířka	Poznámka
ST-K-2	krajina	ano		<i>Crataegus monogyna</i>	hloh jednosemenný	ploše kulovitá	5b	okrasný	2	3-8	3-8	obdobně C. laevigata
ST-K-2	krajina	ano		<i>Malus sp. (ovocné)</i>	jabloň - ovocné kultivary	kulovitá	4	ovocný	2	4-8	5-10	
STROMOŘADÍ - KRAJINNÉ PROSTŘEDÍ - VELIKOSTNÍ KATEGORIE 3												
Typ stromořadí (KÓD)	Použití: lokalita	zelené pásy/ trávník	zpevněné plochy	Taxon latinsky	Taxon český	Typ koruny	Klima-zóna	Ovocný/okrasný	Velikostní-kategorie	Výška	Šířka	Poznámka
ST-M/K-3	město, krajina	ano		<i>Acer campestre</i>	javor babyka	kuželovitá	5a	okrasný	3	10-15	5-10	Snese zasolení přes nadzemní části rostlin, výsadba s balem
ST-K-3	krajina	ano		<i>Prunus avium</i>	třešeň ptačí	vejčitá	5a	ovocný	3	10-20	10-15	
ST-M/K-3	město, krajina	ano		<i>Prunus avium 'Plena'</i>	třešeň ptačí	vejčitá	5a	okrasný	3	8-12	4-6	Neroste v zamokřených půdách, špatně snáší posypovou sůl, sterilita bez plodů
ST-K-3	krajina	ano	ano	<i>Pyrus communis</i>	hrušeň obecná	kulovitá	5a	ovocný	3	12-15	8-12	Snese sucho, citlivá vůči soli, plody
ST-M/K-3	město, krajina	ano	ano	<i>Sorbus aucuparia</i>	jeřáb ptačí	kuželovitá	3	okrasný	3	5-15	4-6	Nesnáší sůl ani přísušky
ST-M/K-3	město, krajina	ano	ano	<i>Sorbus domestica</i>	jeřáb oskeruše	kulovitá	6b	ovocný	3	10-15	10-15	Odolává přísuškám, vysazovat s balem, nesnáší sůl
ST-K-3	krajina	ano	ano	<i>Sorbus torminalis</i>	jeřáb břek	vejčitá	6a	okrasný	3	10-20	7-12	Snáší přísušky, citlivý k zasolení
STROMOŘADÍ - KRAJINNÉ PROSTŘEDÍ - VELIKOSTNÍ KATEGORIE 4												
Typ stromořadí (KÓD)	Použití: lokalita	zelené pásy/ trávník	zpevněné plochy	Taxon latinsky	Taxon český	Typ koruny	Klima-zóna	Ovocný/okrasný	Velikostní-kategorie	Výška	Šířka	Poznámka
ST-M/K-4	město, krajina	ano		<i>Acer platanoides</i>	javor mlč	oválná	4	okrasný	4	20-30	15-20	Snese zasolení přes nadzemní části rostlin, citlivý na zhutnění a překrytí půdy
ST-M/K-4	město, krajina	ano		<i>Acer pseudoplatanus</i>	javor klen	oválná	4	okrasný	4	20-30	15-20	Snese zasolení přes nadzemní části rostlin, citlivý na zhutnění a překrytí půdy, tvorba medovice

ST-M/K-4	město, krajina	ano		Betula pendula	bříza bělokorá	vejčítá	2	okrasný	4	15-25	7-12	Snese zasolení přes půdu i přes nadzemní části rostlin, citlivý na vedro, mělké kořeny, sázet s balem
ST-M/K-4	město, krajina	ano		Carpinus betulus	habr obecný	vejčítá	2	okrasný	4	15-25	10-20	
ST-M/K-4	město, krajina	ano		Fraxinus excelsior	jasan ztepilý	vejčítá	4	okrasný	4	20-40	10-30	
ST-M/K-4	město, krajina	ano		Fagus sylvatica	buk lesní	vejčítá	4	okrasný	4	20-40	10-30	
ST-K-4	krajina	ano		Juglans regia	ořešák královský	kulovitá	5b	ovocný	4	10-20	10-20	
ST-K-4	krajina	ano		Larix decidua	modřín opadavý	kuželovitá	4	okrasný	4	20-40	10-15	Citlivý na zasolení
ST-M/K-4	město, krajina	ano	ano	Quercus petraea	dub zimní	vejčítá	5	okrasný	4	20-30	15-20	Snese dlouhodobě sucha, plody
ST-M/K-4	město, krajina	ano		Quercus robur	dub letní	kulovitá	4	okrasný	4	20-40	15-30	Snese zasolení přes půdu, dlouhodobější zaplavení, sucho, plody
ST-M/K-4	město, krajina	ano		Tilia cordata	lípa malolistá	vejčítá	4	okrasný	4	18-25	10-15	Snese zasolení přes půdu i přes nadzemní část rostlin, medovice, alergenní pyl
ST-M/K-4	město, krajina	ano		Tilia platyphyllos	lípa velkolistá					20-40	18-25	Snese zasolení přes půdu i přes nadzemní část rostlin, vyžaduje kvalitní půdy, citlivá ke zhutnění půdy, medovice
ST-K-4	krajina	ano		Ulmus glabra	jílm horský	kulovitá	5a	okrasný	4	25-30	20	Není odolný vůči grafioze, nenáší vysychavé puky a zasolení
Dle lokálních specifík: vrby (Salix alba + případně domácí keřovitě), topoly (Populus tremula, P. alba, P. nigra), stěmchy (Prunus padus), olše (Alnus incana, A. glutinosa)												
Z jehličnatých dle charakteru lokálních podmínek: Pinus silvestris, Pinus nigra (město)												
Další ovocné stromy: jabloně, hrušně, třešně, švestky - vše ideálně krajové odrůdy												

SEZNAM VHDNÝCH DRUHŮ KEŘŮ PRO NOVÉ VÝSADBY

A) V případě výsadeb v **krajině**, nebo na vhodných lokalitách v intravilánu města doporučujeme především následující druhy domácích keřů:

- o *Euonymus europaeus*
- o *Berberis vulgaris*
- o *Viburnum opulus*
- o *Viburnum lantana*
- o *Crataegus monogyna*
- o *Crataegus laevigata*
- o *Ligustrum vulgare*
- o *Corylus avellana*
- o *Frangula alnus*
- o *Cornus sanguinea*
- o *Prunus spinosa*
- o *Ribes alpinum*
- o *Sambucus nigra*
- o *Rubus idaeus*
- o *Rosa canina*
- o *Spiraea salicifolia*
- o *Salix viminalis*
- o *Salix purpurea*
- o *Salix pentandra*
- o *Salix cinerea*
- o *Salix rosmarinifolia*
- o *Salix elaeagnos*
- o *Lonicera nigra*
- o *Lonicera xylosteum*

B) V případě výrazně **pozměněných podmínek intravilánu** města je nutno výběr rostlinného sortimentu keřů uzpůsobit podmínkám stanoviště a přistupovat individuálně k jednotlivým plochám i za využití nepůvodních druhů keřů (doprovody komunikací, zeleň na parkovištích, prudkých svazích apod.) – obecný výčet bez vazby na konkrétní lokalitu a způsob použití by byl zavádějící.

5.8. VIZE PŘEMĚNY A ÚPRAVY VYBRANÝCH PLOCH VEŘEJNÉ ZELENĚ

- Celkem pro 24 konkrétních ploch zeleně byly zpracovány tzv. „**inspirativní ukázkové tabule**“ které prezentují možnou vizi – ideu jejich budoucího řešení (přeměny, doplnění, dílčí úpravy).
- Cílem těchto tabulí je naznačit směr, kterým by tyto plochy mohly být rozvinuty do lepšího stavu a vyšší kvality.
- Vlastní inspirativní tabule jsou součástí tohoto dokumentu, konkrétně příloha **04. Inspirativní tabule možného řešení vybraných ploch veřejné zeleně.**
- Jedná se o následující plochy zeleně:
 - 7
 - 16
 - 17
 - 18
 - 27
 - 39
 - 85
 - 96
 - 103
 - 124
 - 127
 - 133
 - 134
 - 135
 - 136
 - 137
 - 144
 - 149
 - 145
 - 183
 - 211
 - 214
 - 232
 - 234

5.9. NÁVRH ROZVOJE NA ÚROVNI SYSTÉMU MĚSTSKÉ ZELEŇ, PROPOJENÍ MĚSTA S KRAJINOU, PRIORITY ROZVOJE

Systém zeleně města Moravská Třebová je tvořen především **hustou a propojenou mozaikou ploch zeleně**. Klíčové je především systém větších **parků** a rekreačních ploch a velmi vysokého počtu menších **parkově upravených ploch**. Na tyto plochy navazují především plochy zeleně obytných souborů, sportovišť, zeleně dopravních staven a zeleně ochranné a izolační. Toto vše je propojeno hustou **sítí kvalitních uličních stromořadí**. Celým územím poté prochází několik kosterních rozsáhlých stromořadí, a především pak **nábřeží** a jeho doprovodná zeleň. Tímto dochází k **propojení a průchodnosti celého systému**. Zeleň tak tvoří hustý, propojený a funkční systém.

Pro kvalitu běžného života i možné rekreační aktivity je klíčový **podíl parkové a rekreační krajinné zeleně**, která přímo vstupuje do města a stírá se tak pomyslná hranice mezi městem a krajinou. V přímém dotyku s městem jsou také **lesní komplexy**.

Tyto významné plochy představují základní rozvojové uzly systému zeleně. Spojnice mezi nimi, tvořené jednak stromořadími, zelení vodotečí, ale především pak soustavou na sebe vzájemně navazujících ploch představují tzv. rozvojové osy systému zeleně. Právě klíčovým plochám (viz stupeň hodnocení „**význam plochy**“ v tabulce hodnocení jednotlivých plochy).

ROZVOJOVÉ UZLY A ROZVOJOVÉ OSY ZELEŇ MĚSTA MORAVSKÁ TŘEBOVÁ A „ZELENÉ CESTY MĚSTEM“

Opatření a doporučení popisované v předcházejících částech tohoto dokumentu specifikují ideový cílový stav zeleně celého města Moravská Třebová. K naplnění etap tohoto rozvoje je však nutné postupovat systematicky a koncepčně.

- Jednotlivé plochy zeleně mají různý význam, ten je dán:
 - jejich funkcí,
 - jejich lokalizací,
 - jejich propojením s jinými plochami zeleně.
- Při sestavení postupu rozvoje a jeho priorit je nutné definovat:
 - klíčové oblasti systému městské zeleně
 - klíčové lokality důležité pro zvýšení kvality života místních obyvatel (vazba na tranzitní trasy městem, pěší spojnice, způsob a možnosti trávení volného času, rekreace, benefity a služby městské zeleně zvyšující kvalitu života obyvatel).
- Tyto lokality nazýváme **ROZVOJOVÉ UZLY**. Rozvojové uzly tak představují:
 - zcela klíčové lokality vzhledem k výše popsanému,
 - a mají vysoký rozvojový potenciál (i když jejich aktuální stav může být nyní nestabilní).
- Cílem rozvoje je u těchto rozvojových uzlů:
 - rozvinout jejich potenciál a kvalitu,

- o vzájemně je propojit, a to v minimálním kontaktu s automobilovou dopravou. Propojení mezi těmito uzly není pouhou účelovou spojnici, ale je záměrně vedené po dalších kvalitních a důležitých plochách (rekreace, odpočinek, sport, obslužnost, vybavenost, a další ...). Tato propojení nazýváme ROZVOJOVÉ OSY. Identicky jako v případě rozvojových uzlů i v případě rozvojových os je nezbytné rozvinout jejich potenciál a zvyšovat jejich kvalitu (stabilitu).

→ Vznikají tak tzv. ZELENÉ CESTY MĚSTEM, které umožňují obyvatelům nejen prostupnost městem, ale i pobyt v kvalitním prostředí a v minimálním kontaktu s automobilovou dopravou. Vzniká tak **FUNKČNÍ A SPOJITÝ SYSTÉM ZELENE** mající přímý vliv na kvalitu života obyvatel města.

V rámci města Moravská Třebová byly vymezeny následující rozvojové uzly, vybrané „spojnice“ mezi těmito uzly (tedy soustavy navazujících ploch zeleně) představují rozvojové osy.

Číslo plochy	Funkční typ zeleně	katastrální území	Majetek města MT	Majetek města (%)	Ulice/Název	Význam plochy	Celková stabilita plochy	Cílový stav plochy zeleně - návrh	Cílový stav plochy zeleně či upřesňující komentář k rozvoji, udržování péči či stabilizaci plochy zeleně
64	P	Moravská Třebová	Č	85	ul. Bezručova, ul. J. K. Tyla - park u muzea	1	S	3	velmi cenná plocha komponované historické zeleně. Dílčí péstební opatření (kácení, ošetření stromů) jsou nutné. S ohledem na historický význam plochy, zachovalost původní kompozice i význam plochy z hlediska situování v systému zeleně doporučujeme zpracovat koncepční studii obnovy/údržby parku s ohledem na jeho význam a zajištění další perspektivy. Nové výsadby stromů i keřů (bodové dosadby výrazně kvetoucích keřů typu magnolie, či plošné výsadby okrasných keřů) provádět pouze v souladu s koncepčním dokumentem, Vyvarovat se chaotických a nekonceptních dosadeb a zásahů.
128	U	Moravská Třebová	A		náměstí T. G. Masaryka	1	S	3	součástí plochy je stromořadí 28, 29, 31, 32. Náměstí je přes svoji velikost bez vyšší stromové zeleně (obvodové stromořadí javorů náměstí "pouze" lemuji, historizující kuželovité habry nevytvoří budoucí stinnou "pobytovou" plochu). S ohledem na aktuální tendence (změna klimatu, oteplování, přehřívání zpevněných prostranství a center měst) by bylo vhodné, na náměstí umístit segment s vyššími stromy, které poskytnou v budoucnu stín, prostor "ochladí" a umožní jeho pobytové využití. Technologie výsadby ve zpevněných plochách jsou již v ČR vyzkoušené (systémy treeparker apod). Vzrostlé stromy na náměstí MT a jeho centru, stejně jako květinové výsadby na náměstí jsou doloženy na velkém množství historických fotografií a pohlednic. V tuto chvíli by bylo vhodné iniciovat minimálně schůzku vedení města, městského architekta, zahradního architekta a orgánů památkové péče ohledně odborné diskuze nad případnou možností/nemožností tohoto záměru v budoucnu. Dále doporučujeme vyvarovat se neadekvátních forem mobilní zeleně (materiálově, velikostně, architektonicky) a jakýmkoliv soudobě "moderně" stylizovaným výsadbám.
130	P	Moravská Třebová	A		nádvoří zámku a zámecká zahrada	1	S	2	cenná historická lokalita uvnitř centra města, doporučujeme dílčí péstební opatření na vzrostlých stromech a pokračovat v kvalitní údržbě. Další výsadby a úpravy provádět pouze na základě plánu péče a rozvoje zámeckého areálu (pokud není, doporučujeme zpracovat).

Číslo plochy	Funkční typ zeleně	Katastrální území	Majetek města MT	Majetek města (%)	Ulice/Název	Význam plochy	Celková stabilita plochy	Cílový stav plochy zeleně - návrh	Cílový stav plochy zeleně či upřesňující komentář k rozvoji, udržovací péči či stabilizaci plochy zeleně
144	R	Moravská Třebová	Č	98	ul. Gorazdova - Rekreační areál - Knížecí louka	1	S	3	Rekreační park celoměstského významu. Cenná plocha volnočasové zeleně. Doporučení A) stávající údržba: (1) nutná rozvojová péče o mladé výsadby stromů (zálivka!, výchovný řez, oprava zálivkových mís a mulčování). U mladých výsadeb nepoškodit sečí kmínky. (2) nahradit výpadky mladých výsadeb - velká část stromů suchá (3) na vzrostlých stromem provést především udržovací pěstební opatření (řezy zdravotní, na části kácení/stabilizace). (4) plocha vhodná pro tzv. mozaikovitou seč trávníků a segmenty (okrajové extenzivní části) s jiným režimem kosení trávníků/luk. B) doporučení pro rozvoj (1) nové výsadby stromů velmi zahustit - doplnit cca 30-50 ks stromů vhodné druhové skladby (zahustit stávající skupiny i volné plochy - stále při respektování možnosti různorodého využití otevřených travnatých ploch a provoz lokality) - stávající rozestup stromů s ohledem na výpadky a nástup jejich plné funkčnosti je nutno výsadbu zahustit. (2) doplnit do plochy další aktivitu a náplň pro různé cílové skupiny - typově např. diskgolg, petang apod. (3) zvážit umístění vodního prvku (v prostoru cca rozpadajícího se hřiště) - navázat na historicky doloženou vodu v území, souběžně upravit (vodní plocha - jezírko - v segmentu spíše přírodního charakteru s pobřežní zónou, v segmentu umožňující přístup návštěvníků, tj. možnost posezení v blízkosti vody, možnost "brouzdání" ve vodě, kontakt s vodou - "nábřeží", voda vždy "nejpřitažlivějším" prvekem prostory, současně možnost ochlazení prostoru a zlepšení pobytového mikroklima lokality
149	U	Moravská Třebová	Č	95	ul. Jevíčská, Rybní nám., podzámecká louka	1	N	3	Podzámecké louky a okolí, nástupní osa ke kalvárii. Důležitá plocha celoměstského významu. V minulosti proběhli dílčí úpravy za využití dotačních fondů. Kostra prostoru je již daná, celková úprava ale umožňuje pouze částečné využití a má pouze částečný dopad na celkové působení lokality a na naplnění jeho potenciálu, který je mnohem vyšší. Doporučení: (1) ošetřit vzrostlé stromy - část velmi silně poškozená (2) v místech štěrkových chodníků a vyšlapaných pěšin adekvátní povrch (3) do pozadí plochy k řece ležet kvetoucích keřů - barevnost ("rozbití" stávající ponurosti) (4) upravit okolí památníku + přidat květinovou výzdobu - trvalky (5) v prostoru chybí barevnost - kvetoucí keře (solitéry - typu: magnólie?) + kvetoucí stromy (třešně, jabloně)? (6) režim údržby a dosadeb do svahu pod zámkem (7) segment otevřené louky ponechat jako louku) doplnit více kvetoucích druhů lučního kvítí) s mozaikovitým režimem seče - případně doplnit segment ovocných stromů
176	P	Moravská Třebová	Č	90	Křížový vrch	1	S	3	Plocha zeleně celoměstského významu. Historicky cenná lokalita s potenciálem pro soudobé využití (fit okruh, procházky, vyhlídky na město, ovocné sady, edukace). Významná role v celkovém krajinném rázu města a okolí. Historicky doloženy extenzivní ovocné sady a louky. Nyní v "centru" plochy hřbitov (plocha 177), na celé ploše vytvořena kvalitní cestní síť a doplněn kvalitní mobiliář. Nyní probíhá postupná obnova kdy dochází k likvidaci náletových dřevin postupnému obnovování ovocných sadů. Se záměrem principiálně souhlasím pouze bych se vyvaroval masivnímu odstranění náletů a dřevin především v severních, severozápadních a západních prudkých svazích vrchu (zvýšené riziko následné eroze, sesuvů, nezadržení vody apod.). Současně je nutné ověřit, zda má město dostatek kapacit na udržování takto veliké plochy ovocných sadů a luk (zajištění zálivky, kosení, odstraňování náletů...). Navržené principy rozvoje: 1) pokračovat s naplánovanou obnovou za přiměřených/doporučení uvedených výše. 2) pokračovat v tvorbě ovocných sadů, ale je nutné zajištění adekvátní rozvojové povýsadbové péče - nyní velká část mladých sadů s úhynem i cca kolem 80 % (nový sad jižně od hřbitova), nutné zajistit důslednou a pravidelnou zálivku minimálně v prvních 3-5 letech, mulčování výsadbových míst (eliminace vysychání) 2) při výsadbě nových sadů vybrat vhodný výpěstek, provést výměnu půdy (hydroabsorbenty), vytvořit zálivkové mísy, mulčovat, OCHRANNÉ NÁTĚRY na kmeny 3) části ploch parkově upravit = nepravidelná výsadba solitérních stromů a skupinek stromů 4) vytvořit mozaiku luk extenzivně sečených 5) údržba starších sadů (řezy) + ošetření stávajících vzrostlých stromů podél cest 6) zvážit mírnou úpravu charakteru zeleně v okolí smuteční síně vzhledem k celkovému charakteru lokality 7) pěstební a bezpečnostní probírky v "zalesněných" svazích

Číslo stromořadí	Funkční typ zeleně	Katastrální území	Majetek města MT	Majetek města (%)	Ulice/Název	Význam stromořadí	Celková stabilita stromořadí	Cílový stav stromořadí	Cílový stav plochy zeleně či upřesňující komentář k rozvoji, udržovací péči či stabilizaci plochy zeleně
16	ST	Moravská Třebová	A		ul. Svitavská	1	S	3	pátevní stromořadí při vjezdu do města. Část dřevin je mladší výsadba, jinak se jedná o doživající lípy a stromořadí je na "hranici" stability. Nutná pravidelná detailní kontrola vzrostlých stromů - pěstební opatření nutné, část ke kácení, u části s ohledem na pravděpodobnost rizika poškození kořenových systémů stromů (zpevněné povrchy, ing. sítě, výkopové práce) nutno začít plánovat obnovu stromořadí. Ta by měla proběhnout jednorázově, nebo po ucelených segmentech. Nedosazovat lípy do volných ploch, obnovovat až jako celek/segment. Pro novou výsadbu vybrat vhodnější druh uzpůsobený stresovým městským podmínkám než je lípa (omezený prokořenitelný prostor, solení komunikací, přehřívání povrchů) - typově např. platany, javory babyky - konzultovat se zahradním architektem s ohledem na velikost prostoru a způsob obnovy.
17	ST	Moravská Třebová	A		ul. Svitavská	1	N	4	pátevní stromořadí při vjezdu do města. Jedná se především o doživající lípy. Nutná pravidelná detailní kontrola vzrostlých stromů - pěstební opatření nutné, část ke kácení, u části s ohledem na pravděpodobnost rizika poškození kořenových systémů stromů (zpevněné povrchy, ing. sítě, výkopové práce) nutno začít plánovat obnovu stromořadí. Ta by měla proběhnout jednorázově, nebo po ucelených segmentech. Nedosazovat lípy do volných ploch, obnovovat až jako celek/segment. Pro novou výsadbu vybrat vhodnější druh uzpůsobený stresovým městským podmínkám než je lípa (omezený prokořenitelný prostor, solení komunikací, přehřívání povrchů) - typově např. platany, javory babyky - konzultovat se zahradním architektem s ohledem na velikost prostoru a způsob obnovy.
19	ST	Moravská Třebová 60 %/ Boršov u Moravské Třebové 40 %	A		ul. Svitavská - mladé	1	S	3	vstupní stromořadí do města - plocha celoměstského významu. Nutné pěstební opatření (zdravotní řezy, výchovné řezy, úprava podjezdů a podchozí výšky)
20	ST	Moravská Třebová 85 %/ Boršov u Moravské Třebové 15 %	A		ul. Svitavská	1	S	3	část vzrostlých dřevin ve špatném stavu - pěstební opatření / kácení, u mladých výsadb nutné výchovné řezy a úprava podjezdů výšky
23	ST	Moravská Třebová	A		ul. Svitavská - u ZŠ	1	S	4	nutné pěstební opatření na vzrostlých stromech. Nové výsadby a obnovu sjednotit se stromořadími 16 a 17
28	ST	Moravská Třebová	A		nám. T.G.Masaryka	1	S	3	zdravotní a výchovné řezy
29	ST	Moravská Třebová	A		nám. T.G.Masaryka	1	S	3	zdravotní a výchovné řezy
31	ST	Moravská Třebová	A		nám. T.G.Masaryka	1	S	1	princip rozvoje plochy popsán u plochy 42 U
32	ST	Moravská Třebová	A		nám. T.G.Masaryka	1	S	1	princip rozvoje plochy popsán u plochy 42 U
48	ST	Moravská Třebová	N		ul. Jevíčská - u voj. školy	1	S	4	nutné pěstební opatření
49	ST	Moravská Třebová	Č	60	ul. Jevíčská - u voj. školy	1	S	4	nutné pěstební opatření
51	ST	Moravská Třebová	A		Křížový vrch - hlavní osa	1	S	4	cenná kompoziční osa v území, ošetřit, stabilizovat - část dřevin již nebezpečná
52	ST	Moravská Třebová	A		Křížový vrch - hlavní osa	1	S	4	cenná kompoziční osa v území, ošetřit, stabilizovat - část dřevin již nebezpečná
57	ST	Moravská Třebová	A		Křížový vrch - hl. osa (hřbitov)	1	N	4	doživající stromy, nutné stabilizovat nebo nahradit

5.10. NÁVRH DOPORUČENÍ A SYSTÉMOVÝCH PRINCIPŮ ROZVOJE A ZVYŠOVÁNÍ KVALITY SYSTÉMU MĚSTSKÉ ZELENĚ JAKO CELKU

Návrhy pro konkrétní plochy jsou definovány v příloze **03. Databáze (tabulky) hodnocení jednotlivých ploch zeleně a návrhu jejich rozvoje**. Zde uvedené zásady představují obecné doporučení a systémové principy rozvoje, zvyšování kvality či stabilizace ploch městské zeleně a systému zeleně jako celku.

- Respektovat a realizovat návrhy a doporučení pro jednotlivé plochy zeleně, vymezené v příloze **03**.
- Nevnášet do území bariéry, **bránící propustnosti** a průchodnosti systému zeleně (riziko narušení propojenosti ploch zeleně a izolovanosti vybraných ploch).
- Při plánování nové zástavby (individuální rodinné i hromadné bydlení, komerční objekty, vybavenost i jiné) zapracovat **požadavek na maximální možné uplatnění především vyšší zeleně**, která bude svým charakterem a situováním navazovat na okolní plochy zeleně (uliční stromořadí, napojení na městský parter apod.). S ohledem na statut města by veřejné prostory měly tvořit propojený systém s **uplatněním kvalitní zeleně** (benefity a důvody viz úvodní kapitoly tohoto dokumentu).
- Důsledná **ochrana stávajících ploch zeleně** v hlavní funkci (především pak parků a parkově upravených ploch) před jejich prostorovou redukcí či přeměnou na jiné plochy. Dále pak ochrana těchto ploch před nekoncepčními dosadbami a nevhodnými úpravami (posouzení jednotlivých záměrů).
- Důsledná **ochrana stávajících ploch zeleně** před přeměnou na parkovací stání a její redukcí pro potřeby parkovacích stání (především funkční typ zeleně obytných souborů).
- Zásahy do historicky hodnotných parků a parkově upravených ploch provádět pouze po odborném vyhodnocení jejich stavu a definování cílového stavu a **jednoznačných principů** jejich obnovy a úprav respektujících jejich **historický vývoj**.
- Maximální možné **uplatnění stromů a stromořadí při úpravách komunikací**, jejich rekonstrukcích či zřizování komunikací nových (vznést požadavek na uplatnění zeleně, mezioborová koordinace a jednání při plánování trasování **ing. sítí**, jejich přeložek, rekonstrukcí a úprav, ochranná pásma, podmínky výsadeb zeleně, **včasná koordinace a příprava projektových dokumentací**). Velmi důležité opatření!
- Budování **vodních prvků** a ploch a prvků **zadržujících vodu**, resp. zpomalující její odtok z území.
- V případě pochozích povrchů a parkovacích stání **redukovat nepropustné povrchy** za propustné či částečně propustné.
- Při výsadbách zeleně uplatnit **nové technologie a postupy** zajišťující dostatečný prokořenitelný kořenový prostor (např. v případě stromů) a zvyšujících odolnost vysazených rostlin (strukturální substráty, tzv. prokořenitelné buňky, hydrogely a hydroabsorbenty, ochranné nátěry kmene apod.). V rámci nových výsadeb **důsledná rozvojová péče** (ochrana báze stromů proti poškození sečí, nátěry kmene, výchovné řezy, především pak důsledná zálivka).
- Využití **popínavé zeleně** (stěny) a zelených střech v případě stavby průmyslových a výrobních budov či nových budov občanské vybavenosti.

- Redukce nákladů na udržovací péči o zeleň, a to redukcí na péči náročných tzv. zbytkových ploch trávníků (izolované plošky trávníků, trávniky ve svazích a hůře dostupných plochách) a jejich postupná náhrada za zeleň s nižšími nároky na udržovací péči jako jsou např. půdopokryvné výsadby keřů, extenzivní záhony trvalek a okrasných travin apod. (tzv. **extenzifikace udržovací péče o zeleň**).
- Rozvoj volnočasových aktivit na rozhraní město krajina (viz navržené plochy zeleně).
- Doplnění a obnovy ploch **ochranné zeleně** – funkce clony podél koridorů dopravy (silnice, železnice, průmysl).
- Včasná obnova historických (pro Moravská Třebová charakteristických) stromořadí na místo jejich nekoncepčního předržování v nekvalitním, často provozně nebezpečném stavu.
- Důsledný **výběr druhového složení nových výsadeb stromů** v městském prostředí, především s ohledem na a) soubor stresových faktorů městského prostředí (zpevněné povrchy, provoz, solení komunikací apod.) a b) s ohledem na uzpůsobení těchto taxonů k probíhající klimatické změně (oteplování, omezené zásobování vodou), tak aby ve střednědobém a ideálně i dlouhodobém horizontu byla stromová kostra celého města stabilní a s velkou pravděpodobností, že se stávajícím trendům co nejvíce adaptuje
- Využití části **příměstských lesů** k volnočasovým aktivitám a rekreaci, tj. podpora propojení lesů a okolních ploch, výsadby a obnovy stromořadí podél cest propojujících tyto plochy, podpora tvorby a obnovy naučných stezek, vybavenosti (typu přírodní lavičky, cvičící sestavy apod.), v segmentech rozvolnění porostů nebo doplnění vhodných listnatých dřevin. To vše za respektování oblastních plánů rozvoje lesů.
- Podporovat výsadbu **stromořadí a pásů extenzivní zeleně** v navazující **zemědělské krajině**, nutná **fragmentace** monotónní zemědělské krajiny.
- Podporovat zakládání a údržbu prvků **ÚSES**.

6. SHRUTÍ DOPORUČENÍ K ROZVOJI MĚSTSKÉ ZELENĚ MĚSTA MORAVSKÁ TŘEBOVÁ

Systémový a koncepční přístup k rozvoji městské zeleně musí respektovat dvě základní množiny ploch zeleně, přičemž obě množiny ploch jsou stejně důležité a nelze upřednostnit ani opomenout žádnou z nich. Jedná se o:

Plochy (objekty) zeleně STÁVAJÍCÍ

- Postupné zvyšování jejich kvality, nebo jejich stabilizace.
 - Konkrétní doporučení k jednotlivým hodnoceným plochám zeleně vyplývá z jednotlivých hodnot kvalitativních indikátorů obsažených v jejich tabulkovém hodnocení nebo je v nich přímo specifikováno (viz příloha [03 Databáze \(tabulky\) hodnocení jednotlivých ploch zeleně](#)).
 - Priority těchto opatření stanovuje významnost ploch a současně bodová hodnota (závažnost) indikátoru.

Plochy (objekty) zeleně NOVÉ

- Postupné doplňování a zakládání nových ploch zeleně navržených tímto dokumentem, nebo navržená přeměna stávajících objektů zeleně na jiné funkční typy zeleně, a to s ohledem na:
 - funkční propojení systému zeleně a návaznost ploch zeleně na okolní krajinu,
 - doplnění stromořadí a izolační zeleně (vazba na hygienickou, mikroklimatickou a izolační funkci zeleně),
 - příležitosti pro založení nové zeleně dle aktuálních investičních akcí, rekonstrukce komunikací a ulic apod.

6.1. „ZÁSObNÍK“ AKCÍ A PROJEKTŮ – VIZE POSTUNÉHO NAPLNĚNÍ NAVRŽENÉHO ROZVOJE

Městu Moravská Třebová doporučujeme zpracovat následující dokumenty, které pomohou reálně naplnit navrženou vizi rozvoje zeleně města:

A) Technicko-provozní podklady pro výkon správy zeleně (přímý vliv na kvalitu a stabilitu ploch zeleně):

Pro zvýšení kvality a stability stávajících ploch zeleně doporučujeme zpracovat následující zcela základní technickoprovozní podklady pro výkon správy zeleně.

- Inventarizace dřevin a návrh pěstebních opatření (na část města již zpracováno, případně aktualizovat).

B) Koncepční rozvoj jednotlivých ploch zeleně (specifikace: viz [příloha 03](#))

- Nové výsadby a doplnění zeleně do stávajících plochy (stromy, keře, květinové záhony).
 - Doplnění či obnova mobiliáře a vybavenosti do vybraných ploch.
 - Přeměna a zkvalitnění stávajících ploch zeleně.
 - Nové výsadby a tvorba nových ploch zeleně.
- (→ „Zásobník“ již konkrétních akcí a projektů je strukturován do následujícího **tabulkového přehledu**.

Ostatní projekty přizpůsobovat aktuálním dotačním a nadačním výzvám a aktuálním investičním a stavebním záměrům (opravy komunikací, výstavba apod.). „Zásobník“ představuje ukázkou plánování přípravy rozvoje pouze pro vybrané lokality. Ostatní potřebné činnosti vyplývají přímo z hodnot uvedených v [příloze 03](#) tohoto dokumentu.

Akce/dokumentace/hlavní cíl	Plocha dle generelu zeleně	Lokalita (ulice)
Inventarizace jednotlivých stromů a návrh potřebných péstebních opatření a zásahů (řezy, kácení apod.) (následně pak provedení) Dle prostředků možno zpracovat komplexně , nebo postupně pro jednotlivé plochy/stromořadí (dle převažujícího stavu a významu ploch a navrženého stupně potřeby zásahu- viz hodnocení jednotlivých ploch).	město Moravská Třebová - celek	město Moravská Třebová - celek popřípad pro jednotlivé plochy a stromořadí dle hodnocení v příloze 03
Plán náhradních výsadeb výběr vhodných druhů stromů pro konkrétní lokality dle hodnocení specifikovaného v příloze 03. tohoto dokumentu	město Moravská Třebová - celek	město Moravská Třebová - celek
Koncepční studie obnovy/údržby parku s ohledem na jeho význam a zajištění další perspektivy následně provedení (pěstební opatření, řezy, dosadby apod..)	64	ul. Bezručova, ul. J. K. Tyla - park u muzea
Jednání vedení města, městského architekta, zahradního architekta a orgánů památkové péče ohledně odborné diskuze nad případnou možností/nemožností výsadeb stromů a další zeleně na náměstí	128	náměstí T. G. Masaryka
Koncepční studie péče o park s ohledem na jeho význam a zajištění další perspektivy	130	nádvoří zámku a zámecká zahrada
Plán nových výsadeb stromů a ošetření stávajících	144	ul. Gorazdova - Rekreační areál - Knížecí louka
Doplnění vybraných volnočasových aktivit a náplně pro různé cílové skupiny - typově např. diskgolg, petang	144	ul. Gorazdova - Rekreační areál - Knížecí louka
Studie možnosti umístění vodního prvku (nákladovost, limity, způsob řešení)	144	ul. Gorazdova - Rekreační areál - Knížecí louka
Studie/PD obnovy resp. doplnění a zatraktivnění lokality	149	ul. Jevíčská, Rybní nám., podzámecká louka
Studie (urbanistická+zahradně architektonická) řešení podoby možného parku	137	ul. Olomoucká, ul. Komenského - za ZŠ
Návrh úprav zeleně (dosadby, ošetření, doplnění, zatraktivnění) okolí sochy a vstup do školy -celé zkultivovat a upravit charakter výsadeb (reprezentativní funkce), doplnit lavičky u parkoviště, lemem keřů oddělit od silnice, ošetření vzrostlých dřevin nutné	188	ul. Jevíčská - u voj. školy, předprostor, vstup a okolí sochy Jana Žižky a parkoviště
PD řešení školkové zahrady	17	Sušice - MŠ - uzavřený areál - školková zahrada
Návrh úprav zeleně (dosadby, ošetření, doplnění, zatraktivnění)	27	ul. Nádražní - naproti železnici
Návrh úprav zeleně (dosadby, doplnění, zatraktivnění, extenzifikace péče)	7	Sušice
Návrh dosadeb zeleně (dosadby, doplnění, zatraktivnění, extenzifikace péče)	214	ul. Jevíčská, clona podél I/35
Návrh nových výsadeb (kompletní obnova)	234	ul. Brněnská - Kruhový objezd
Plán nových výsadeb stromů a ošetření stávajících, doplnění přírodního mobiliáře	39	ul. Sluneční - extenzivní park za sídlištěm
Studie/PD obnovy resp. doplnění a zatraktivnění lokality	83	ul. Svitavská, prostor kolem bytového domu a SBD
Realizace úprav (architektonická studie již zpracována)	101	Udánky - náves
Realizace úprav (pro prostor v okolí sběrných kontejnerů architektonická studie již zpracována)	102	Udánky - celá ves - lemy podél silnice
Dopravní studie - vyřešit možnosti a způsob parkování v lokalitě - následně úpravy zeleně	126	Kostelní náměstí
Návrh úprav zeleně (dosadby, ošetření, doplnění, zatraktivnění), doplnění mobiliáře	145	ul. Gorazdova - farní zahrada pod Kostelním náměstím
Návrh nových výsadeb zeleně (vazba na rekonstrukci ulice)	153	ul. Olomoucká
Dopravní/urbanistická studie - vyřešit možnosti a způsob provozu a parkování v lokalitě - následně úpravy zeleně	162	Autobusové nádraží a okolní parkovací plochy
Návrh nových výsadeb zeleně (izolační clona)	227	ul. Západní - park - val
Návrh úprav zeleně (dosadby, ošetření, doplnění, zatraktivnění), doplnění mobiliáře	16	Sušice okolí obchodu Quanto a okolí kapličky
Návrh úprav zeleně (výsadba okrasného lemu)	18	Sušice - MŠ - předprostor

Akce/dokumentace/hlavní cíl	Plocha dle generelu zeleně	Lokalita (ulice)
Návrh úprav zeleně (dosadby, ošetření, doplnění, zatraktivnění), doplnění mobiliáře	35	ul. Tyršova
Návrh úprav zeleně (dosadby, ošetření, doplnění, zatraktivnění)	66	ul. Palackého, parčík
Návrh úprav zeleně (výsadba okrasného lemu)	92	ul. Svitavská
Plán nových výsadeb stromů a keřových skupin a ošetření stávajících	93	ul. Západní, Jiráskova, Sportovní, Holandská, Hřebečská - sídliště a navazující plochy vybavenosti
Návrh úprav zeleně (výsadba okrasného lemu)	95	ul. Palackého - předprostor ZŠ směrem ke stadionu
Doplnění stromů a přírodního mobiliáře u Starého rybníku	103	Udánky - Starý udánecký rybník, Nový udánecký rybník, Udánecký potok
Přeměna štěrkového povrchu na zpevněnou cestu	115	ul. Komenského - pomník A. Cihláře
Návrh úprav zeleně (výsadba okrasného lemu)	124	ul. Farní - bašta
Návrh úprav zeleně (dosadby, ošetření, doplnění, zatraktivnění), doplnění mobiliáře	133	ul. Tichá
Návrh úprav zeleně (dosadby, ošetření, doplnění, zatraktivnění), doplnění mobiliáře	134	ul. Pivovarská -dvorek/průchod do ulice Hvězdni
Návrh úprav zeleně (dosadby, ošetření, doplnění, zatraktivnění), doplnění mobiliáře	136	ul. Lanškrounská, ul. Olomoucká
Návrh úprav zeleně (dosadby, doplnění, zatraktivnění)	142	ul. 9. května - Integrovaná SŠ
Návrh úprav zeleně (dosadby, ošetření, doplnění, zatraktivnění)	201	Boršov - pomník 1945
Návrh úprav zeleně (dosadby, ošetření, doplnění, zatraktivnění)	202	Boršov - pošta + MŠ
Návrh úprav zeleně (dosadby, ošetření, doplnění, zatraktivnění)	203	Boršov - kul. Dům
Návrh úprav zeleně (dosadby, ošetření, doplnění, zatraktivnění), doplnění mobiliáře	211	ul. Cechovní
Plán nových výsadeb stromů a keřových skupin	216	Biocentrum, knížecí louka
Návrh zatraktivnění lokality pomocí trvalkových záhonů	35, 52, 76, 92, 129	mix ulic: Tyršova, Lanškrounská, Svitavská, Zámecké nám. - u vstupu do zámku a další
Návrh úprav zeleně (dosadby, ošetření, doplnění, zatraktivnění), doplnění mobiliáře	127	Kostelní nám. - dvorek, charita
Návrh obnovy stromořadí	stromořadí 16	ul. Svitavská
Návrh obnovy stromořadí	stromořadí 16	ul. Svitavská
Ošetření stávajících stromů (údržba + výchovné řezy)	stromořadí 19,20	ul. Svitavská
Návrh ošetření a příprava obnovy stromořadí	stromořadí 20, 23, 42	ul. Svitavská, Ul. Brněnská
Pěstební opatření na stromořadích	stromořadí 43, 44, 45, 49, 51, 52, 57, 66	mix lokalit: Jevíčská + Dvorní + Křížový vrch
Návrh pěstebních opatření a výsadeb stromů pro ostatní stromořadí a plochy zeleně dle hodnocení v příloze 03 tohoto dokumentu	město Moravská Třebová - celek	město Moravská Třebová - celek
Návrh nových ploch zeleně dle přílohy 03 tohoto dokumentu	město Moravská Třebová - celek	město Moravská Třebová - celek

7. SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY A ZDROJŮ

Odborná literatura:

- CARREIRO, M., Y. SONG a J. WU. (eds). *Ecology, planning, and management of urban forests: international perspectives*. New York: Springer, 2008, 467 p. ISBN 978-0-387-71424-0.
- CHIESURA, A. The role of urban parks for the sustainable city. *Landscape and Urban Planning*. 2004, vol. 68, iss. 1, p. 129-138. ISSN 0169-2046
- JIM, C. Y. a W. Y. CHEN. Recreation–amenity use and contingent valuation of urban greenspaces in Guangzhou, China. *Landscape and Urban Planning*. 2006, vol. 75, iss. 1–2, p. 81-96. ISSN 0169-2046.
- KONIJNENDIJK, C., K. NILSSON, T. B. RANDRUP a J. SCHIPPERIJN (Eds). *Urban Forests and Trees: A Reference Book*. Springer, 2005, 520 p. ISBN 978-3-540-25126-2
- KUČERA, P. Obnova a rozvoj systému zeleně sídel. In: *Obnova zeleně v podmínkách sídel*. Praha, SZKT 1997, p. 5-6.
- MÁLEK, Zdeněk, Petr HORÁČEK a Zdeněk KIESENBAUER. *Stromy pro sídla a krajinu*. Olomouc: 2012. ISBN 978-80-87091-36-4.
- MMR (Ministerstvo pro místní rozvoj). *Zásady urbánní politiky* [online]. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky. 2010. s. 53.[cit. 2013-01-16]. Dostupné z http://www.mmr.cz/getmedia/63d00d20-3a85-48f5-b112-1d3b003398dd/ZUP_tisk.pdf
- MŽP (Ministerstvo životního prostředí). *Státní politika životního prostředí České republiky 2012–2020* [online]. Praha: Ministerstva životního prostředí. 2012, 88 p. [cit. 2013-01-16]. Dostupné z: [http://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/news_130108_Statni_politika_zivotniho_prostredi/\\$FILE/SP%C5%BDP_2012-20.pdf](http://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/news_130108_Statni_politika_zivotniho_prostredi/$FILE/SP%C5%BDP_2012-20.pdf)
- PAULEIT, S. a F. DUHME. Assessing the environmental performance of land cover types for urban planning. *Landscape and Urban Planning*. 2000, vol. 52, iss. 1, p. 1-20. ISSN 0169-2046.
- ROY, S. et al. A systematic quantitative review of urban tree benefits, costs, and assessment methods across cities in different climatic zones. *Urban Forestry & Urban Greening*. 2012, vol. 11, iss. 4, p. 351-363. ISSN 1618-8667.
- ŠIMEK, P., ŠTEFL, L. Systémy zeleně malých měst. Zahrada, park, krajina. 2014. sv. XXIV., č. 3, s. 60–64. ISSN 1211-1678.
- ŠIMEK, P. - ŠTEFL, L. Kterých nejčastějších omylů se v péči o zeleň dopouštějí obce?. *Moderní obec*. 2014b. sv. xx, č. 7, s. 19–20. ISSN 1211-0507.
- ŠIMEK, P. Městská zeleň. In: ŠRYTR, P. *Městské inženýrství*: 2. 1. vyd. Praha: Academia, 2001. p. 183-225.
- ŠIMEK, P. Systémové aspekty managementu péče o sídelní zeleň. In: *Udržovací péče o zeleň*. 1. vyd. Praha: SZKT, 2003, p. 7-13. ISBN 80-902910-5-8.
- ŠIMEK, P. Management sídelní zeleně. In: *Management sídelní zeleně*. Praha: SZKT, 2004, p. 7-13. ISBN 80-902910-7-4.
- ŠIMEK, P. Východiska pro posuzování úrovně údržby zeleně v systémech zeleně sídel. *Acta horticulturae et regiotecturae*. 2010, vol. 13, iss. Mimoriadne - Special, p. 42-46
- ŠIMEK, P. et al. Vyhodnocení aktuálního stavu (stability) ploch zeleně. In: *Strategický plán rozvoje systému zeleně Statutárního města Ostrava*. Odborná expertíza. Ostravské městské lesy. 2011.
- ŠIMEK, P. *Management městské zeleně*. Rukopis, 2014. (nepublikováno).
- ŠTEFL, L. Kvalitativní indikátory - možné přístupy k hodnocení veřejné zeleně. *Vše pro zeleň*. 2014. sv. V, č. 1, s. 46--48. ISSN 1805-8965.
- ŠTEFL, L. *Návrh indikátorů kvality městského prostředí pro systémy zeleně sídel*. Disertační práce. Mendelova univerzita v Brně, Zahradnická fakulta. Vedoucí práce Pavel Šimek. 2014.

- ŠTEFL, L. - MATIOVÁ, S. Kvalitativní indikátory stavu a údržby sídelní zeleně. *Zahradnictví*. 2013. sv. 12, č. 9, s. 38--41. ISSN 1213-7596.
- ŠTEFL, L. - ŠIMEK, P. Indikátory skladby a prostorové struktury systému městské zeleně. *Acta Universitatis Matthiae Belii. Séria environmentálne manažérstvo*. 2015. sv. XVII, č. 2, s. 6--13. ISSN 1338-4430.
- PEJCHAL, M. a P. ŠIMEK. *Metodika hodnocení dřevin pro potřeby památkové péče [koncept pro připomínkování odbornou veřejností]*. Lednice: Mendelova univerzita v Brně, Zahradnická fakulta. 2012. 60 p.
- PEJCHAL, M. Arboristika I: obecná dendrologie. 1. vyd. Mělník: Vyšší odborná škola zahradnická a střední zahradnická škola Mělník, 2008. 170 s.
- THORÉN, K. H. "The green poster" A method to evaluate the sustainability of the urban green structure. *Environmental Impact Assessment Review*. 2000, vol. 20, iss. 3, p. 359-371. ISSN 0195-9255
- TYRVÄINEN, L. et al. Benefits and Uses of Urban Forests and Trees. In: KONIJNENDIJK, C., K. NILSSON, T. B. RANDRUP a J. SCHIPPERIJN (Eds). *Urban Forests and Trees: A Reference Book*. Springer, 2005, p. 81- 114. ISBN 978-3-540-25126-2.
- WERQUIN, A. C. et al. *COST Action C11: Green Structure and Urban Planning - Final Report*. Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities, 2005, 438 p.
- ZHOU, X. a Y-Ch. WANG. Spatial-temporal dynamics of urban green space in response to rapid urbanization and greening policies. *Landscape and Urban Planning*. 2011, vol. 100, iss. 3, p. 268-277. ISSN 0169-2046.

- ÚZEMNÍ PLÁN MORAVSKÁ TŘEBOVÁ (ÚPLNÉ ZNĚNÍ PO ZMĚNĚ Č. 3), ZPRACOVATEL: Ing. arch. Pavel Čížek, datum: IX.2018
- KUŽÍLEK, MILOSLAV a BURIAN MICHAL: *Moravská Třebová a okolí na starých pohlednicích*, Michal Burian, Miloslav Kužílek, vlastní náklad, 318 str. 2017

Inspirační fotografie:

- soukromý archiv autorů generelu zeleně
- částečně i z volně dostupných internetových zdrojů.

Podklady poskytnuté městem Moravská Třebová:

- digitální podkladová data pro předmětné území (Katastrální mapa KN, vlastnické vztahy, Orto – ortofoto snímky města etc...)

8. PŘÍLOHY

- 01. VÝKRES 01. ANALÝZA SOUČASNÉHO STAVU SYSTÉMU MĚSTSKÉ ZELENĚ MĚSTA MORAVSKÁ TŘEBOVÁ
- 02. VÝKRES 02. NÁVRH ROZVOJE MĚSTSKÉ ZELENĚ MĚSTA MORAVSKÁ TŘEBOVÁ („IDEA-CÍLOVÝ STAV“)
- 03. DATABÁZE (TABULKY) HODNOCENÍ JEDNOTLIVÝCH PLOCH ZELENĚ A NÁVRHU JEJICH ROZVOJE
- 04. INSPIRATIVNÍ TABULE MOŽNÉHO ŘEŠENÍ VYBRANÝCH PLOCH VEŘEJNÉ ZELENĚ
- 05. PREZENTACE – GENEREL ZELENĚ MĚSTA MORAVSKÁ TŘEBOVÁ – PROPAGACE A PUBLICITA ZÁMĚRU
- 06. GENEREL ZELENĚ MĚSTA MORAVSKÁ TŘEBOVÁ - PROPAGAČNÍ INFORMATIVNÍ POSTER
- 07. DVD – KOMPLETNÍ DOKUMENTACE V DIGITÁLNÍM FORMÁTU